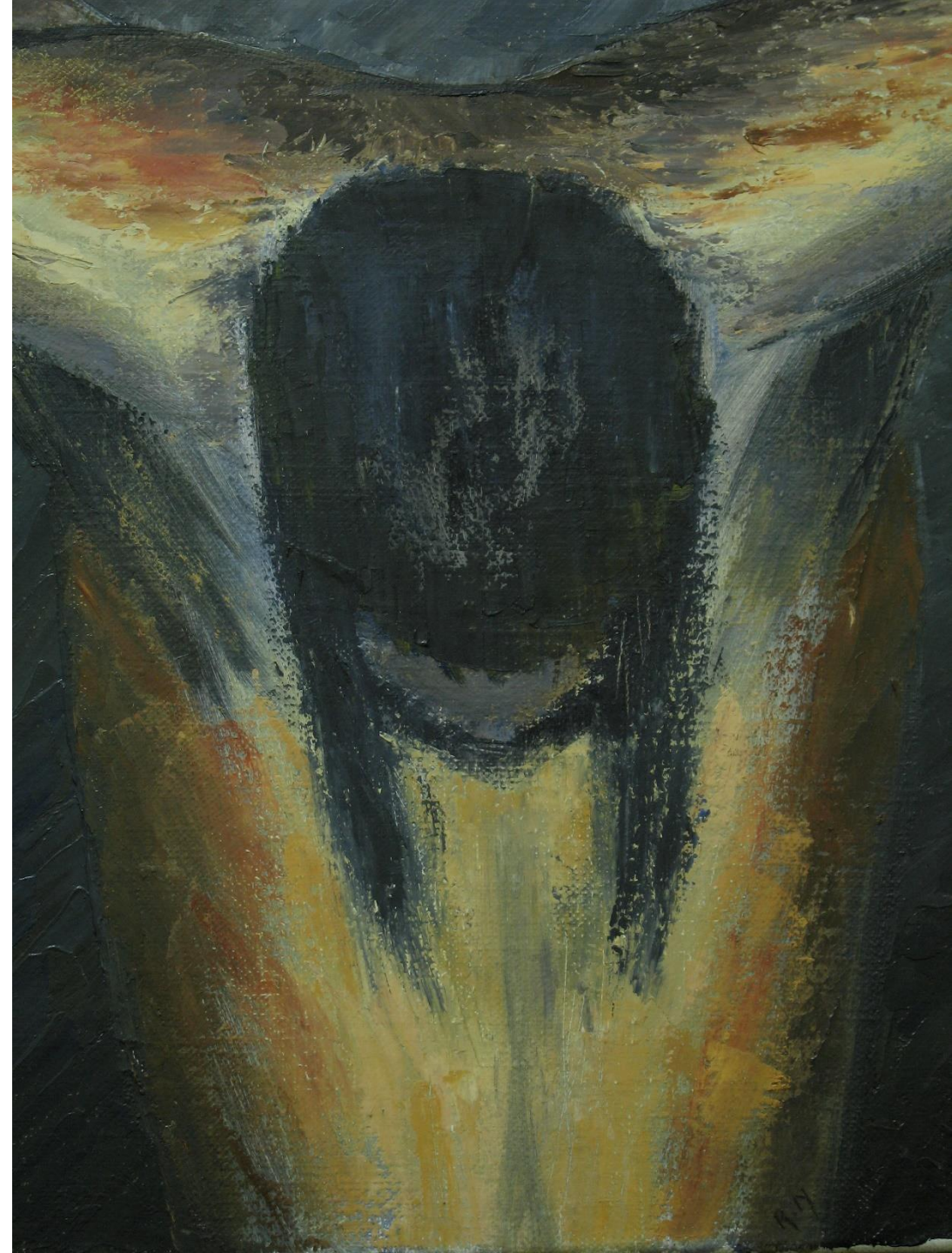

KRUISWEG van de Heer

14 haltes
op weg naar
Pasen...

De teksten zijn geïnspireerd op 'Kruisdragers genoeg vandaag' van Eric Galle.

*De beelden komen uit de kruisweg van Norbert Rammant
en zijn permanent te bezichtigen in de Sint-Jozefskerk in Bredene-Sas.*

Met deze digitale kruisweg
volgen we het verhaal
van het lijden en sterven van Jezus,
stap voor stap.

Veertien keer staan we stil
bij die laatste tocht van Jezus.
Bij elk kruis maken we het biddend stil
en ontsteken we 'licht'.

Zo groeit een 'lichtend spoor'
als stil getuigenis
van hoop en opstanding
en van gedragen zijn in oeverloze Liefde...

Tot het Pasen is.

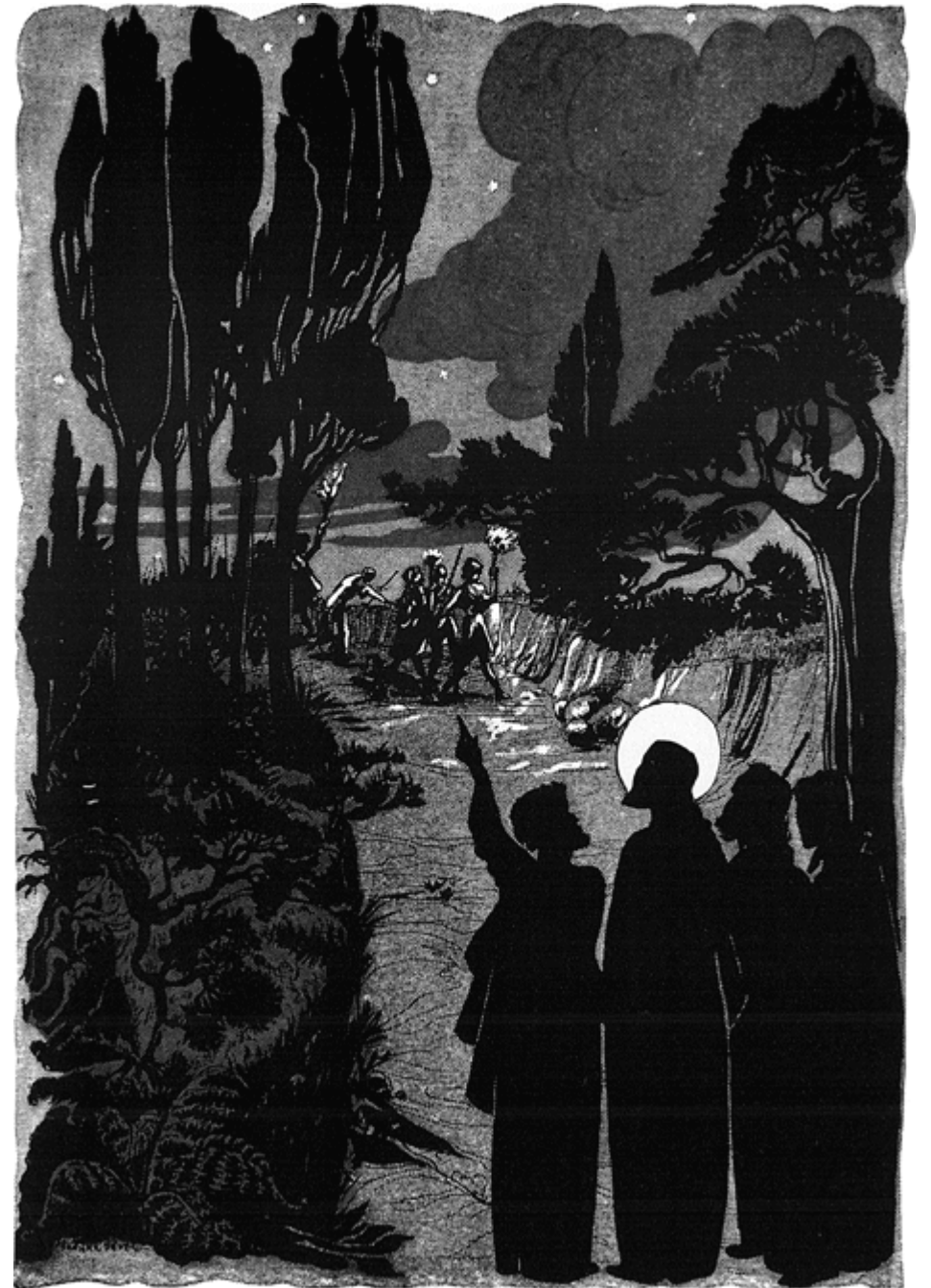
De hof van Olijven

Het is zover. Ik probeer de nacht te peilen.
De hemel kleurt meedogenloos zwart.
De wind waait me de geur van de dood tegemoet,
de lucht van een leeuwenkooi.

Binnen enkele uren zal mijn beproeving achter de rug zijn.
Mijn God, maak dat ik tot het laatste moment
tegen mijn taak opgewassen ben.
Laat de pijn me niet in twijfel brengen.

Kijk, daar tussen de bomen verschijnen de soldaten.
Judas draagt een lantaarn en wijst hen de weg.
Hij komt dichterbij. Hij wijst mij aan. Ik ben bang.
Ik twijfel. Ik zou willen vluchten.

Vader, waarom heb je mij verlaten?

wij beluisteren:

LIED: BLEIBET HIER (Taizé):

<https://www.youtube.com/watch?v=jKyjCyjNHnA&list=TLPQMTMwMzlwMjCgts2pdNsqs&index=1>

***“Blijf bij Mij en waak hier met Mij.
Waak en blijf bidden. Waak en blijf bidden.”***

Solozang (uit Mat 26:36-42)

Blijft hier en waakt hier met mij, waakt en bidt, waakt en bidt.

Ik ben dodelijk bedroefd. Blijft hier en waakt hier met mij.

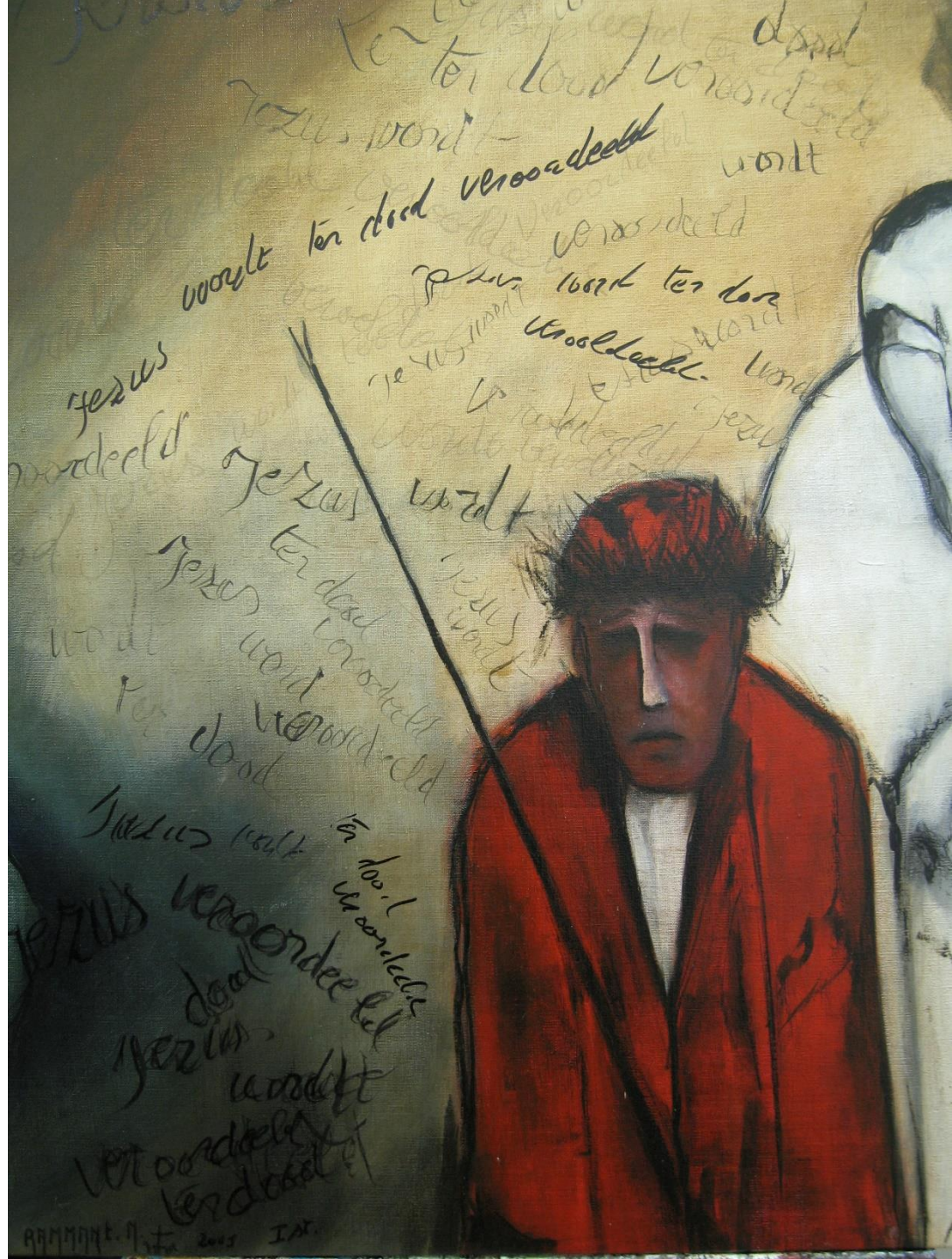
Vader, als het mogelijk is, laat dan deze beker aan mij voorbijgaan.

*Vader! Als het niet mogelijk is dat deze beker voorbijgaat zonder dat ik hem drink,
laat dan uw wil geschieden.*

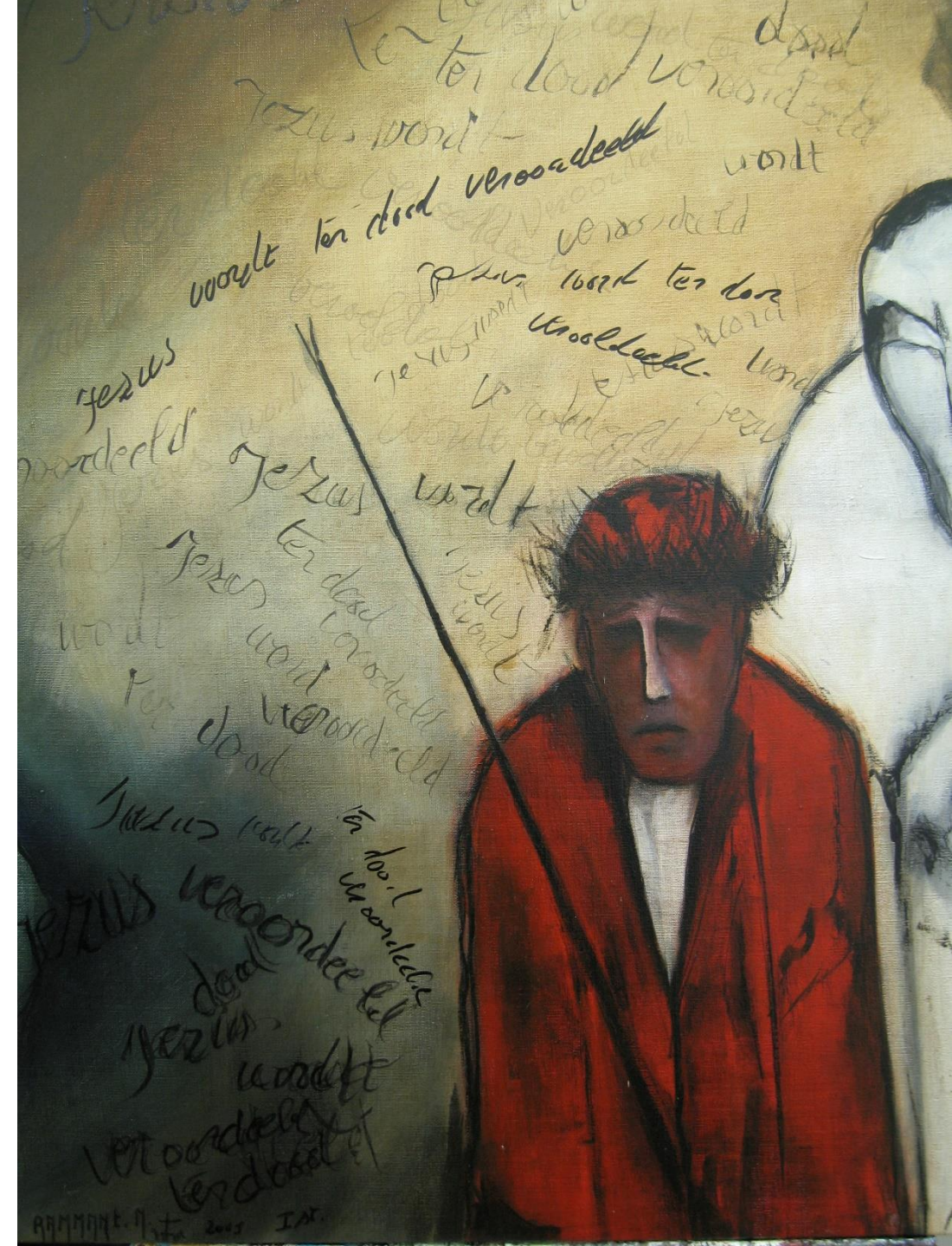
**EERSTE STATIE:
JEZUS WORDT TER DOOD VEROORDEELD**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig Kruis de wereld hebt verlost.*

Daar sta je dan, Heer Jezus.
Verwonderd ben ik niet.
Het is alsof het in de sterren stond geschreven
dat je zou verdwijnen.
Een last ben je,
een kiezelsteentje in onze schoen.
Bij elke stap herinner je er ons aan
dat wij onszelf niet genoeg zijn
en dat ons heil in de ander ligt.
Het gerecht is een theater.
Pilatus kiest voor zijn eigen vel:
beter dat jij sterft,
dan dat zijn positie in gevaar komt.
Hij wast zijn handen in onschuld,
welk een leugen.
De macht wint het van de kwetsbaarheid van de liefde,
menselijkerwijze gesproken toch.

Hier sta je dan, Heer Jezus,
herkenbaar in hen die zonder rechtspraak
veroordeeld worden.

Achter dikke muren
word je vandaag gevangen gehouden,
alsof jij ophoudt een mens te zijn.

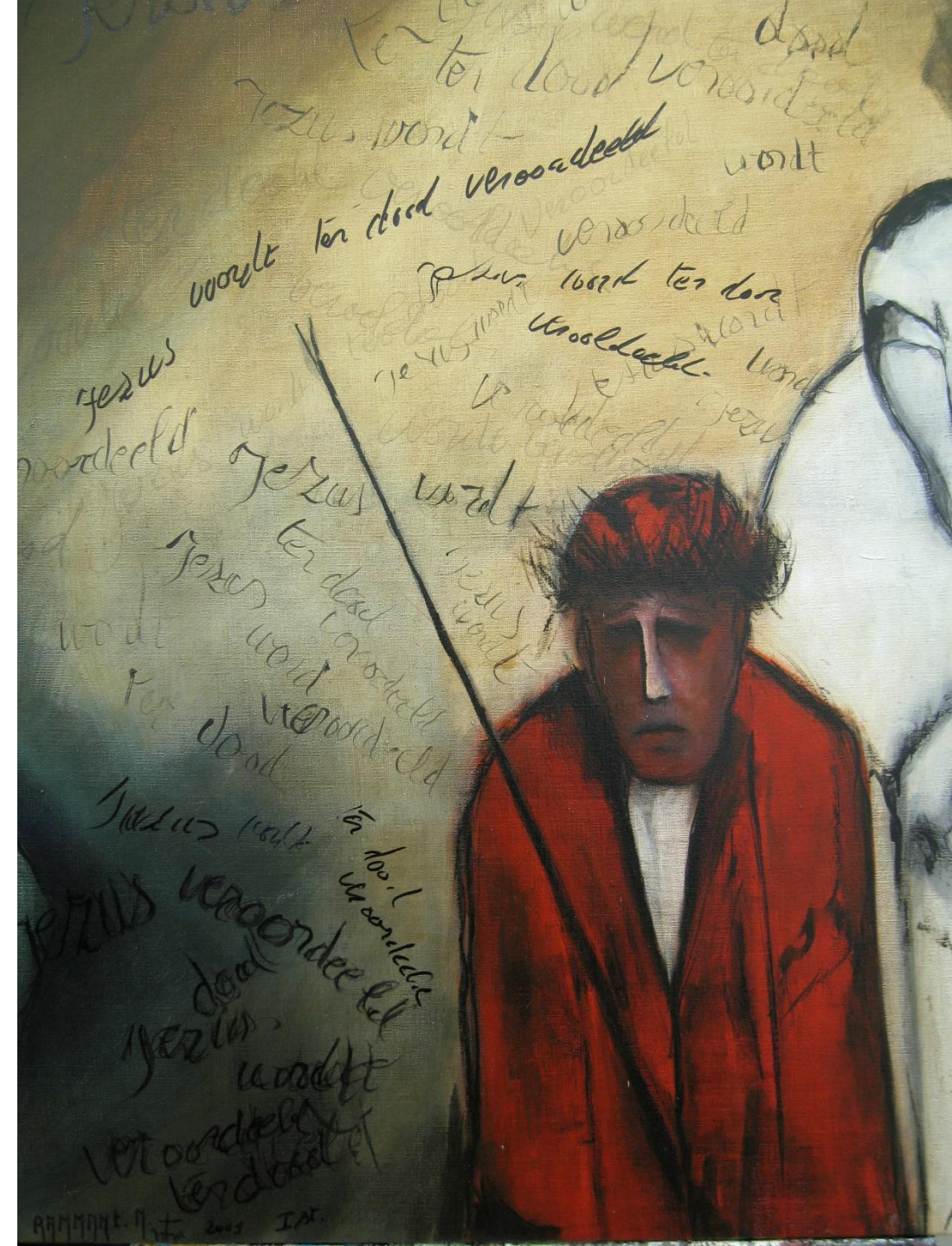
Je bent aanwezig op momenten
dat rechtspraak een farce is,
één holle vertoning voor de buitenwereld.

Zonder verdediging,
in donkere kelders van vergetelheid,
hou jij verblijf.

Verlatenheid is het enige kledingstuk
dat je mag aantrekken.

Privacy is een recht voor anderen.
Je staat te kijk, gefilmd dag en nacht,
alsof je iets zou kunnen ondernemen.

Je bent de gezel van hen
naar wie niemand anders meer omkijkt.

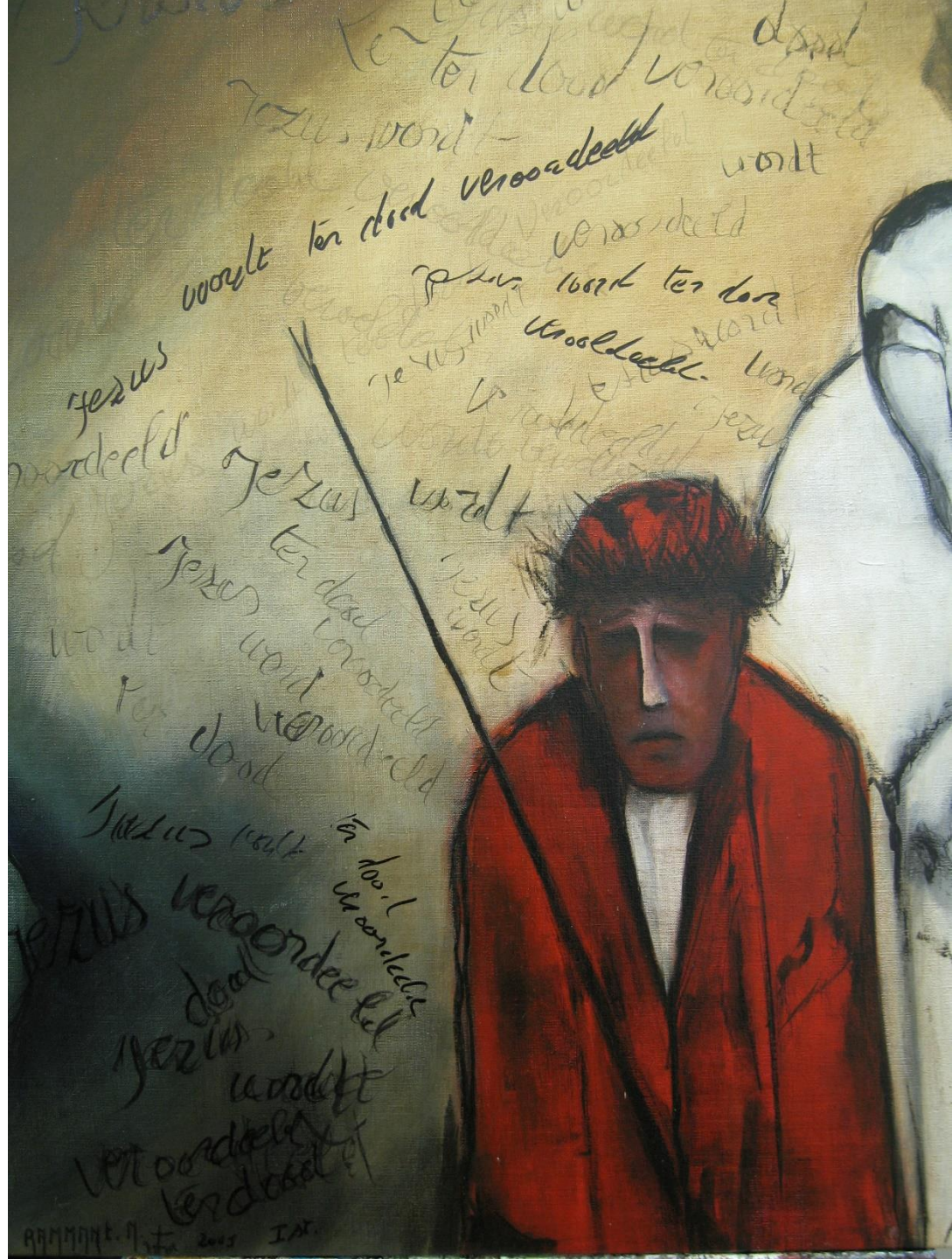

wij bidden:

Vader,
wij staan voor het kruis
en vragen om durf
om vanuit ons 'geweten',
géén mens te laten vallen
en géén waarheid onrecht aan te doen.

Bidden wij
voor allen die pijn werden gedaan,
vervolgd of vermoord
omdat zij leefden naar de waarheid

Luister, Heer, wees ons genadig
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

wij beluisteren:

LIED: ZIE DE MENS – SELA: <https://www.youtube.com/watch?v=EF46vZ210LE>

Hier is Hij, de mens, de Zoon van God.
Die in stilte lijdt, veroordeeld wordt.
Wie verheft zijn stem,
komt in opstand voor hem,
op die dag in Jeruzalem?

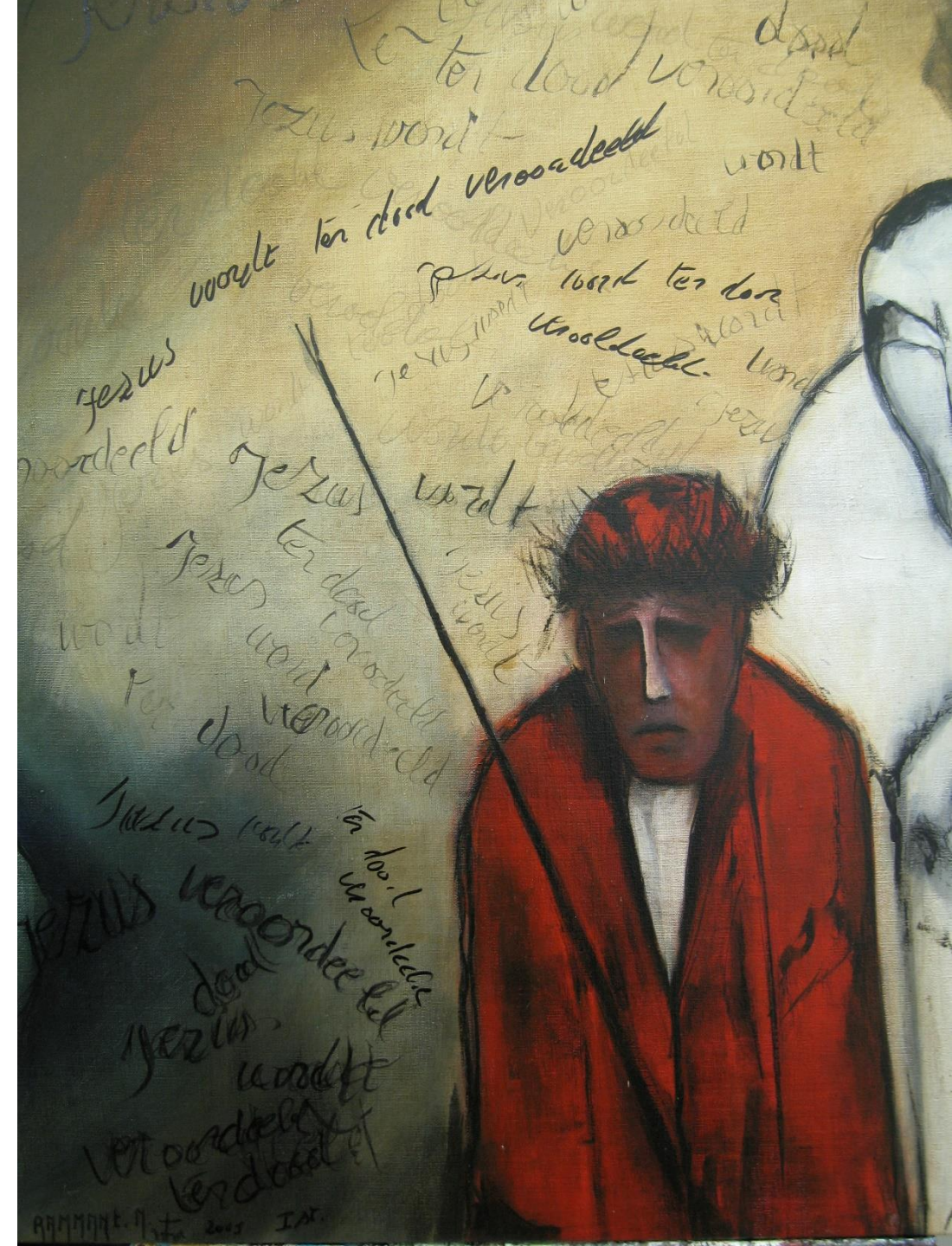
Hier is Hij, uw koning zonder macht.
Hij, die eens de storm tot stilte bracht.
Wie verheft zijn stem,
komt in opstand voor hem,
op die dag in Jeruzalem?

Heer, vergeef ons en behoed ons
voor de onwil in ons hart.
Om met U te willen lijden,
waar uw lijden ons diep verwart.

Wie verstaat dit wonderlijk geheim?
Dat niet Hij, maar wij gevangen zijn;
dat ons hart begrijpt waarom Jezus hier lijdt,
die voor ons, onze onschuld, pleit.

Ieder die zijn handen in onschuld wast,
heeft nog niet begrepen wie Jezus was.
Ieder die zijn hart niet aan hem verliest,
begrijpt Gods genade niet.

tekst: Hans Maat muziek: James MacMillan © Stichting Sela Music

**TWEEDE STATIE:
JEZUS NEEMT ZIJN KRUIS OP**

*Heer Jezus, wij aanbidden en wij loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost*

Jij bent niet teruggedeinsd
om je kruis op te nemen,
dat moordwapen voor misdadigers.
Zeker van wat komen zou,
ga je je laatste tocht.
Voor het aanschijn van zovelen
zul je een publiekelijke dood sterven.
Het lijkt je niet te deren,
dat kan toch niet.
Dat je hieraan zin hebt weten te geven,
vertelt veel over wat zich niet gezeggen laat.
Een hoger doel doet zaken dragen
die ondraaglijk zijn.
Wij spreken het woord 'verlossing' uit
alsof het zonder inhoud is.
Maar jij hebt ons lijden op je schouders genomen
En wij, wij verstaan dat niet.

*Jij, Heer Jezus, bent herkenbaar
in hen die te midden van onmogelijke onmacht
hun lijden op zich nemen, dag in dag uit*

*Zonder veel misbaar,
maar gedreven door een innerlijke kracht
dragen mensen kruisen,
in ontelbare vormen.*

*Tegen de muur gedreven,
getroffen door een oneerlijk lot,
ontzeggen ze zich voor anderen
het laatste dat ze hebben*

*Jij draagt mee het kruis van die kinderen
die verplicht worden te werken,
van de vrouwen die geen andere uitweg zien
dan hun lichaam te verkopen,
van hen die geslagen worden en verkracht*

*Jij gaat mee met al dat stille lijden
dat niet eens het nieuws halt
Jij gaat met hen mee
Jij was daar al.*

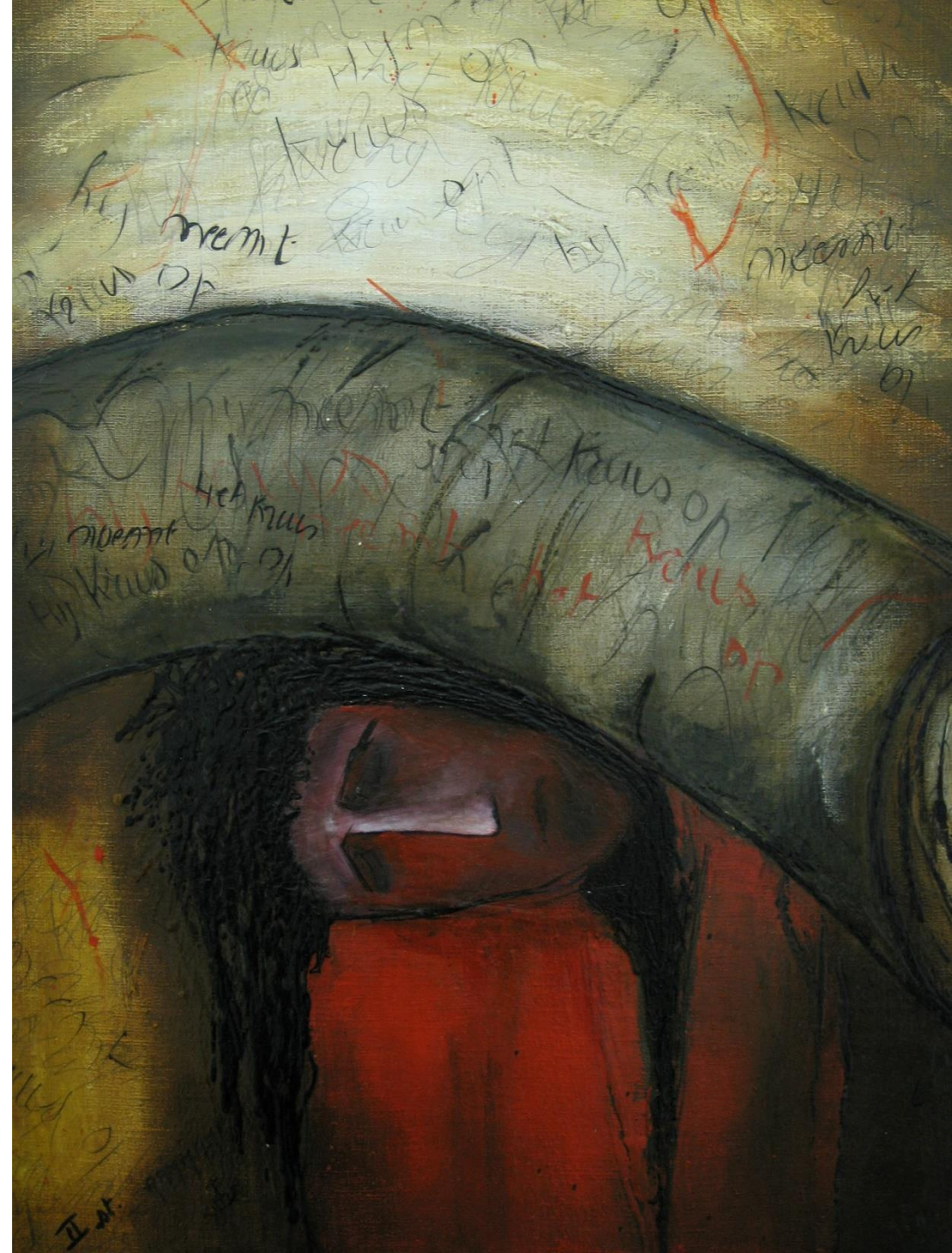

wij bidden:

**Vader,
wij staan voor het kruis
en vragen om genoeg liefde
zodat we niet kiezen voor de makkelijkste weg,
en onze ogen niet sluiten**

**Bidden wij
voor allen die in solidariteit
het kruis durven opnemen en zeggen
'Ja, ik wil...'**

**Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.**

wij beluisteren:

LIED: CRUCEM TUAM (Taizé):

<https://www.youtube.com/watch?v=FRrYRORosgo>

*Crucem tuam adoramus Domine,
resurrectionem tuam laudamus Domine.
Laudamus et glorificamus.
resurrectionem tuam laudamus Domine.*

*“Uw kruis aanbidden wij, Heer,
om uw verrijzenis loven wij U, Heer.
Lofzingen wij en verkondigen wij uw glorie.
Om uw verrijzenis loven wij U, Heer”*

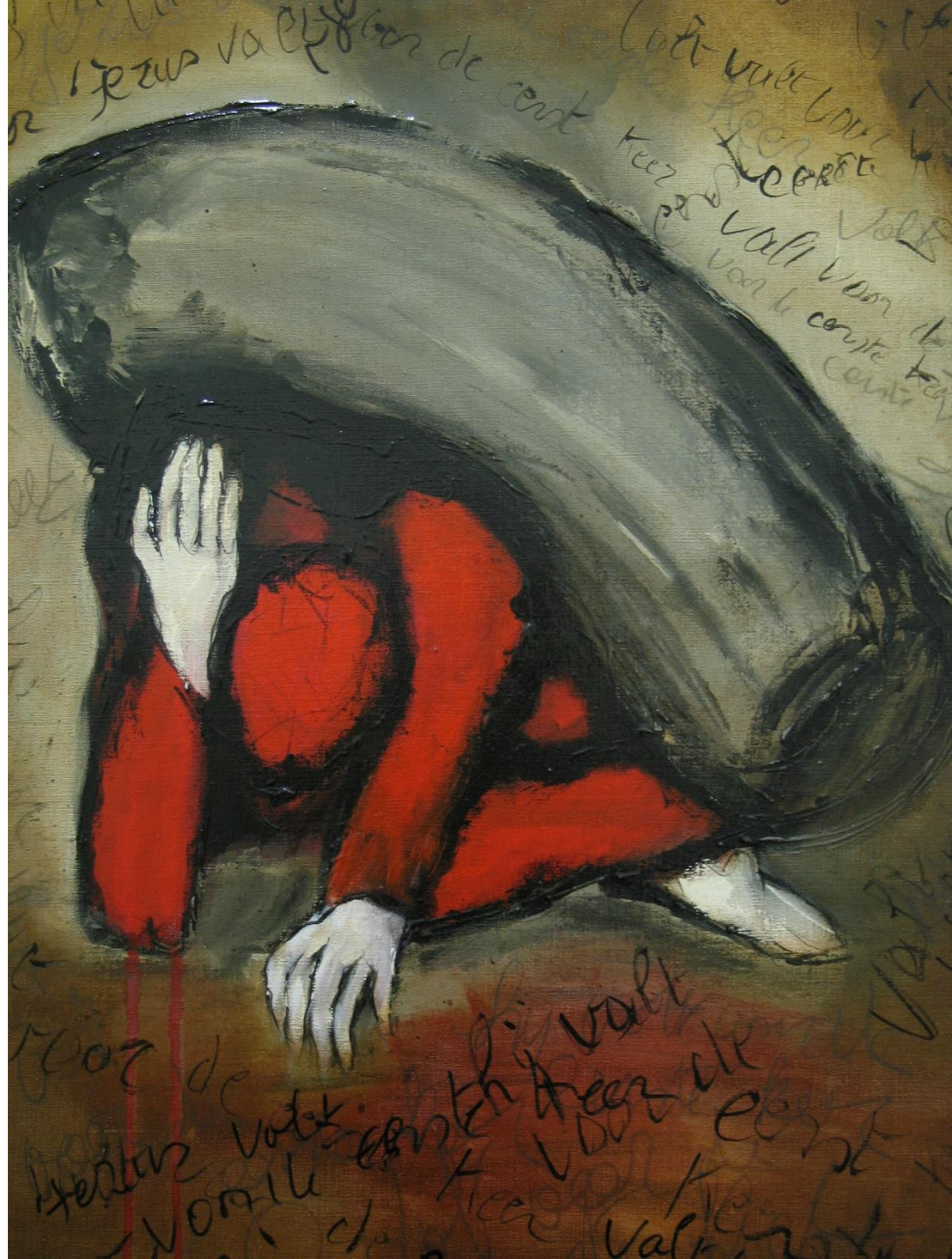
**DERDE STATIE:
JEZUS VALT VOOR DE EERSTE MAAL
ONDER HET KRUIS**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Vallen is je lot.
Niemand had verwacht
dat je zo snel zou struikelen onder je last.
Toeschouwers langs de weg,
ze zijn zo zelfgenoegzaam,
ze komen niet ter hulp gesneld.
Dat komt zelfs niet in hen op.
Het moet je pijn hebben gedaan,
dat ieder-voor-zich het haalt
tot in de laatste uren van jouw leven.
Met een bovenmenselijke inspanning
kom jij van onder het kruis.
Dit niet om het op een lopen te zetten.
Neen, tot het einde toe wil je gaan,
het lot delend van hen die geen keuze hebben.
De tocht gaat verder,
jouw knieën liggen open,
maar opgeven doe je niet.

De grond is hard,
de menigte meedogenloos,
zo is het altijd al geweest.

Toen al en ook nu
is er in de wereld geen plaats voor 'losers'.

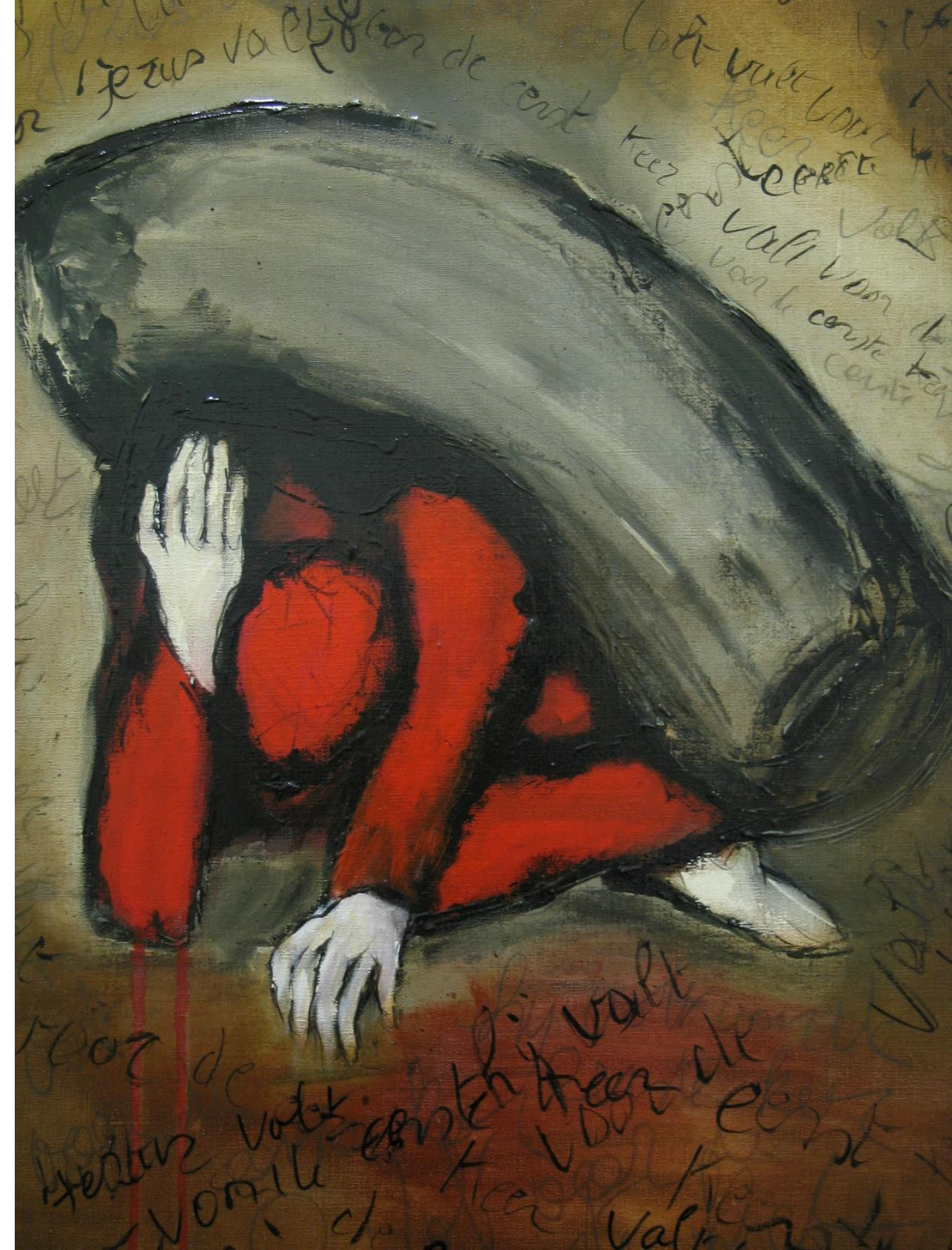
Wie door de knieën gaat,
dreigt te worden vertrappeld
door hen die zo sterk lijken.

Ben je daarom gevallen,
om hen nabij te zijn
die de last niet meer kunnen dragen?

Deelgenoot werd je van hen
die van beneden naar boven moeten kijken,
in plaats van omgekeerd.

Wie valt, is eenzaam
en dat kun je niet verdragen.

Ook nu leg jij je naast hen,
niet om te blijven liggen,
maar om samen op te staan.

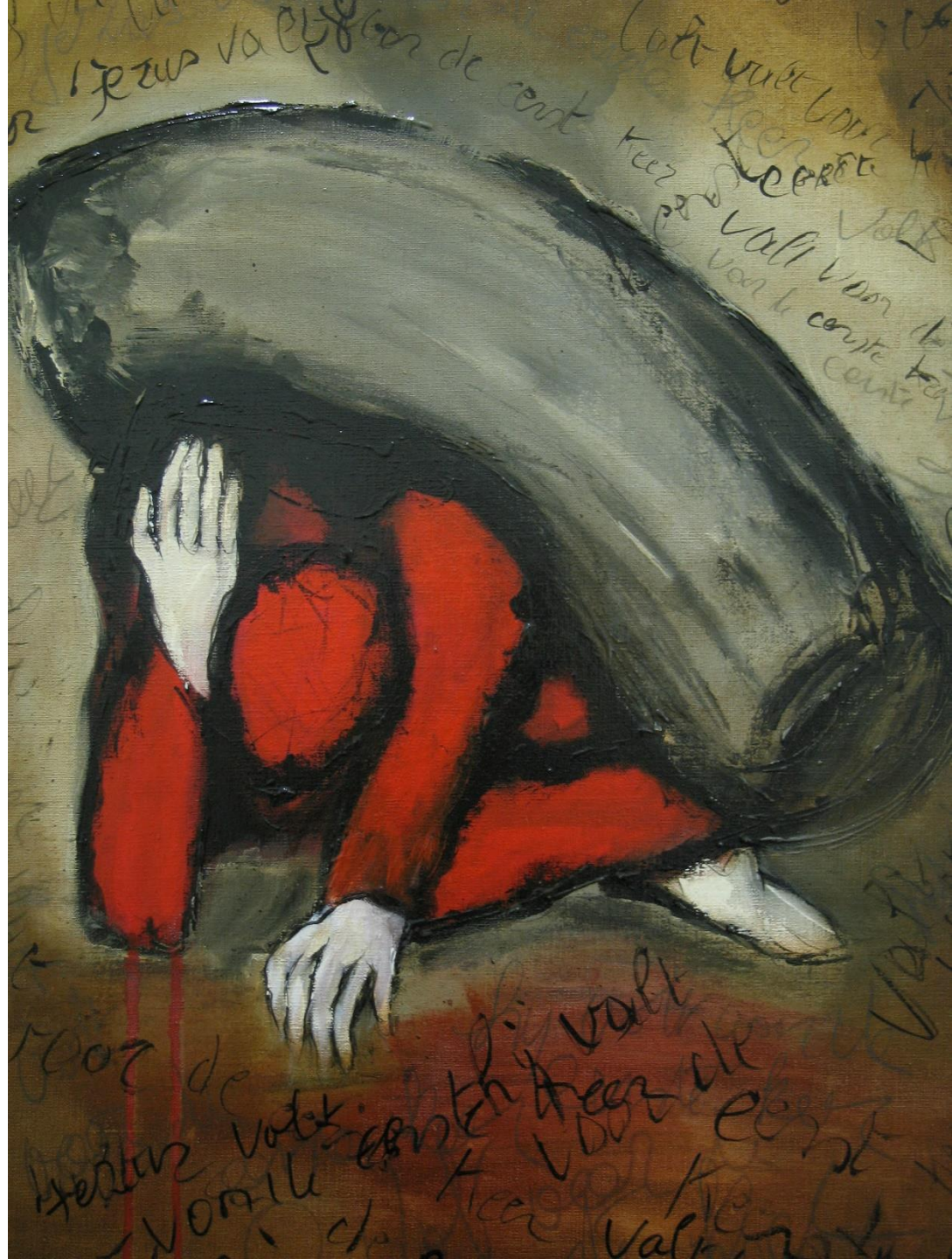

wij bidden:

**Vader,
wij staan voor het kruis
en vragen om moed
zodat wij 'samen' met wie ons nodig hebben
telkens nieuwe wegen durven gaan**

**Bidden wij
voor allen die verdrukt worden
en hierdoor bang en onzeker zijn
dat zij opnieuw vertrouwen vinden in de toekomst.**

**Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.**

wij beluisteren:

LIED: VIA DOLOROSA - SELA:

<https://www.youtube.com/watch?v=uBU9HHkIkfA>

Langs de Via Dolorosa in Jeruzalem die dag,
verdrongen zich de mensen in de straat.

Daar staarden ze Hem na:
de man die sterven moest op Golgotha.

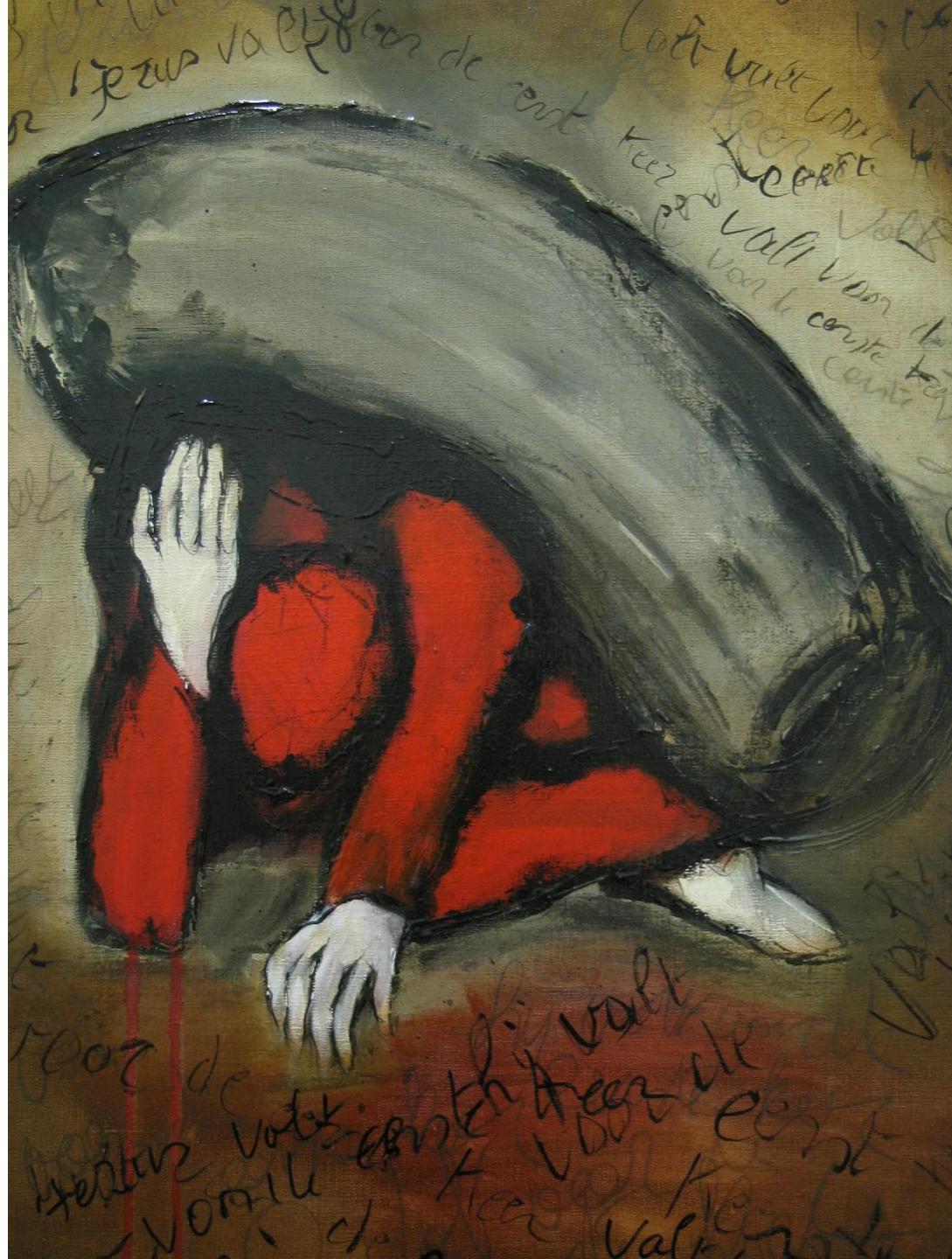
*LANGS DE VIA DOLOROSA, HEEL DIE LANGE LIJDENSWEG,
GING DE CHRISTUS, ONZE KONING ALS EEN LAM.
MAAR OMDAT HIJ VAN ONS HIELD MET HEEL ZIJN HART, IS HIJ GEGAAN,
LANGS DE VIA DOLOROSA, HEEL DE WEG NAAR GOLGOTHA.*

Er kwam bloed uit al zijn wonden, uit de striemen op zijn rug,
uit de kroon van doornen om zijn hoofd geklemd.

En Hij droeg met elke stap
de hoon van hen die schreeuwden: "Kruisigt Hem!"

Zijn kruis werd een troon, zijn bloed wast ons schoon
en het stroomt door het hart van Jeruzalem.

*Tekst & muziek: Billy Sprague/Niles Borop Ned. Tekst: Rikkert Zuiderveld ©
1983 BMG Songs/Meadowgreen Music Company/Word
Music/Smallstonemediasongs.com*

**VIERDE STATIE:
JEZUS ONTMOET ZIJN MOEDER**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Jij wist dat dit komen zou:
het kruisen van je blik
met haar uit wie je voortgekomen bent.

Twee zaken lees je in haar ogen:
'Ja, het zij zo' en
'Neen, dit kan toch niet'.

Geen remedie heb je tegen deze pijn,
geen woord dat troost.

Gelukkig weet zij als geen ander
wat totale overgave inhoudt.

Zoals zij U ontving,
zo laat zij U gaan.
Zij beseft dat uw zending veel ruimer is dan haar leed.
Haar geloof is groot.
Zij laat U los en blijft bij U.

*De pijn is groot,
een litteken dat nimmer verdwijnt.
Als een moeder haar kind moet afstaan,
dan is alles stil.
Woorden blijven hulpeloos
om het onnoembare leed te kunnen uitdrukken.
Jij, Heer Jezus, die de verscheurdheid gelezen hebt
in de blik van je moeder,
bent sindsdien woordeloos nabij
in elk moederhart dat ontroostbaar is.
Oorlog, geweld, ziekte
kunnen zo nietsontziend zijn
en een kind doen gaan vóór de ouder heengaat.
Jij hebt weet van het verzet hiertegen in elke vezel,
dan U mag dat er zijn.*

wij bidden:

**Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om trouw
zodat wij anderen nabij blijven en niemand verlaten.**

**Bidden wij voor alle moeders
die lijden om het onrecht
dat hun kind wordt aangedaan,
voor alle die er zo naar verlangen om moeder te zijn,
maar het niet kunnen zijn,
dat ze door de 'nabijheid' die ze bieden,
hoop zijn voor een warme wereld.**

**Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.**

wij beluisteren:

LIED: LIED VAN DE MOEDER (PIËTA) - STEF BOS:

<https://www.youtube.com/watch?v=F-zzX5vi8xl>

Waar kan ik slapen vannacht
Denken aan niets
Waar ik woon zie ik alles
Wat ik niet wil zien
In elke kamer in dit huis
In alles wat hier is
Zie ik jou voor mij
Met mijn ogen dicht

Zie jou weer spelen in het zand
Alleen met je verbeelding
Bouwde jij kastelen
Leefde in je eigen wereld
Maar in elke straat in deze stad
Waar ik ook ben
In alle mensen die jij kende
Hoor ik nu jouw stem

En ik verlang naar de dagen
Dat je niets en niemand was
Te klein om heel de wereld
Te veroveren
Ik zou mijn leven geven
Om nog een keer voor een dag
Het licht te zien in jouw ogen

Waar kan ik slapen vannacht
Wie houdt mij vast
Als ik weer val in het verleden
In een bodemloze leegte
En er gaat geen dag voorbij
Dezelfde film draait in mijn hoofd
Jij ligt weerloos in mijn armen
Jouw ogen zijn gebroken
En uitgedoofd

En ik verlang naar de dagen
Toen je niets en niemand was
Te klein om heel de wereld
Te veroveren
Ik zou mijn leven geven
Om nog een keer voor een dag
Het licht te zien in jouw ogen

Ze noemen jou een koning
Ze noemen jou een bedelaar
Ze noemen jou een held
Ze noemen jou een lasteraar
Ze noemen jou een dromer
En ze noemen jou een tovenaer
Ze noemen jou van alles

Maar ik verlang naar de dagen
Dat je niets en niemand was
Te klein om heel de wereld
Te veroveren
Nu zou ik alles geven
Om nog een keer voor een dag
Het licht te zien in jouw ogen

Ik verlang naar de dagen
Dat je niets en niemand was
Te klein om heel de wereld
Te veroveren
Ik zou alles geven om
Nog een keer voor een dag
Het licht te zien
In jouw ogen

**VIJFDE STATIE:
SIMON VAN CYRENE HELPT JEZUS
HET KRUIS TE DRAGEN**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Iemand langs de kant van de weg
wordt uitgenodigd om uw kruis te dragen.

‘Dat is toch te veel voor een mens’,
moet Simon van Cyrene onvermijdelijk gedacht hebben.

Dat hij toch in actie schiet,
verraadt dat het appél van uw lijden
al is doorgedrongen tot in zijn hart,
waardoor hij doet waartoe hij niet in staat is.

Is het U te doen om dat moment van rust,
of wilt U een voorbeeld stellen:
dat een kruis alleen te torsen valt
als een ander mee de last draagt?

Het lijkt alvast alsof je wil zeggen:
durf naar voren treden, aarzel niet,
wat je nu ziet, doe later evenzo.

Jij, Heer Jezus,
bent van plaats gewisseld toen.
Als drager van het kruis
heb jij je laten helpen door een ander.
Meer dan met woorden vertel je ons
op die manier dat iedereen die draagt
ook moet gedragen worden.
De opdeling tussen sterk en zwak
ontmasker je zo voorgoed.
Dat jij als dienaar van de hele mensheid
aan ons vraagt om uw kruis te dragen,
brengt ons in verwarring.
Wij denken dat wij slechts sterk moeten zijn
tot we uw gelaat aanschouwen en zeggen:
'Hier is mijn schouder,
ik wil dragen wat ik kan.'

wij bidden:

Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om aandacht
zodat wij de ogen open houden
voor het lijden van de ander.

Wij bidden
voor iedereen die zijn eigen 'comfortzone' verlaat
om op te staan en een ander te helpen.
Voor ieder die de kracht opbrengt
om de last van een ander een stukje 'mee' te dragen.
Voor ieder die Gods naam 'Ik zal er zijn voor jou...'
mee waar helpt maken.

Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

wij beluisteren:

**LIED: FAC, UT PORTEM CHRISTI MORTEM
(UIT STABAT MATER - KARL JENKINS):**

<https://www.youtube.com/watch?v=AA4o5AOzsXs>

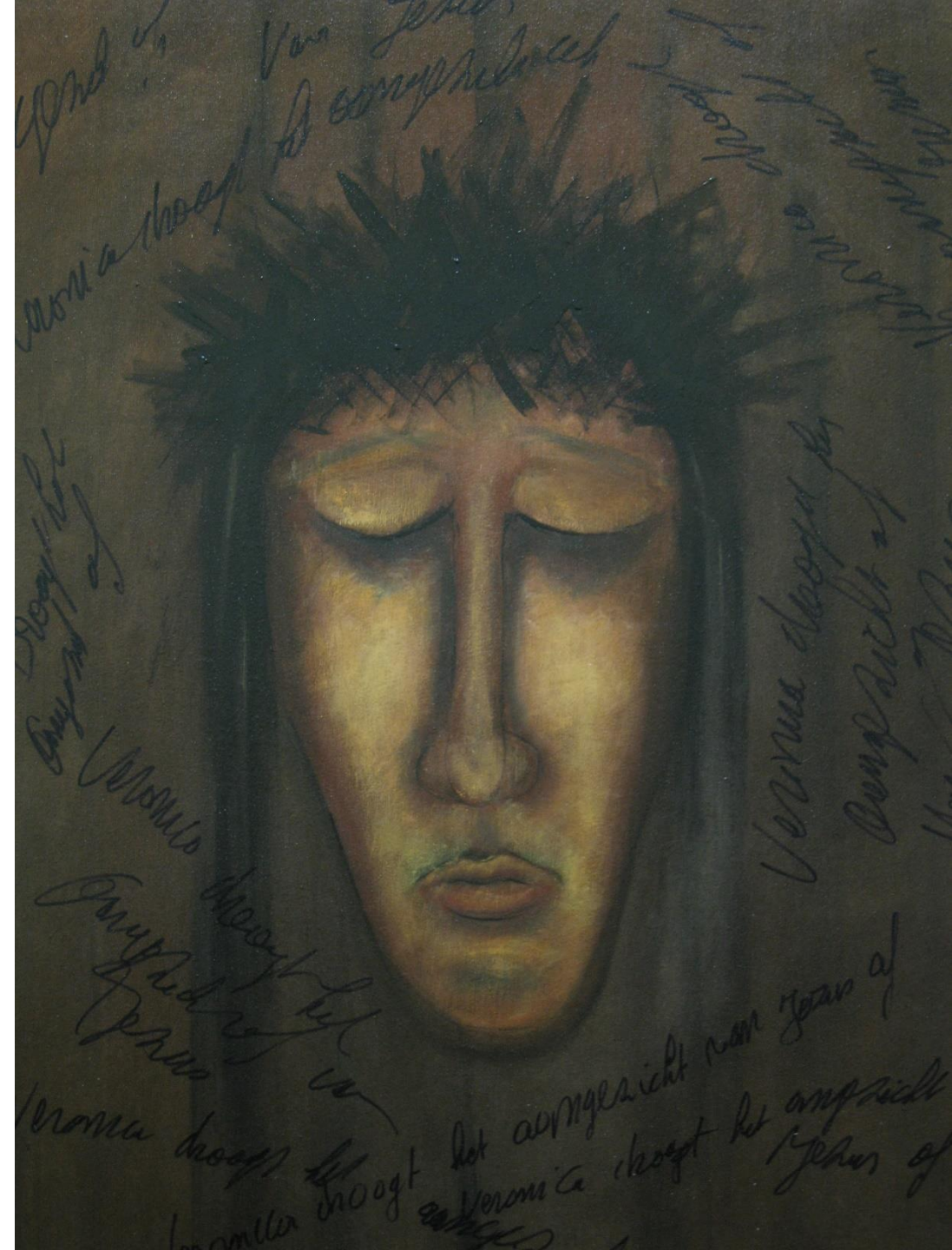
Fac, ut portem Christi mortem Passionis eius sortem, Et plagas recolere.	Laat mij dragen Christus' dood En het lot van zijn lijden En zijn wonden gedenken
Fac me plagis vulnerari, Fac me cruce inebriari Et cruore Filii	Laat zijn wonden mij wonden Laat mij in een roes brengen door het kruis En het bloed van de Zoon

**ZESDE STATIE:
VERONICA DROOGT HET GELAAT
VAN JEZUS AF**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Dat Veronica aan uw kruisweg niets kon veranderen,
verlamt haar niet.

Haar machteloosheid wordt integendeel
een bron van troost.

De tederheid waarmee ze
te midden van zoveel onrechtvaardigheid en ruw geweld
uw gelaat afdroogt,
getuigt van een bijzondere kracht.

Zoals de afdruk van uw gelaat
achterblijft op de doek die ze gebruikt,
zo diep is de zachtheid van haar handen
in U doorgedrongen.

Geen woord is er gezegd,
dat was ook niet nodig.

De liefde had hier gesproken.

Als liefde de vorm aanneemt van tederheid
dan is het of er licht komt in de diepste duisternis.

Het vraagt veel moed
om gebaren van diepe verbondenheid te stellen
die schijnbaar zinloos zijn.

Wie de hand streelt van iemand
die de dood in de ogen kijkt,
geneest die niet,
maar gaat zo ver mee als een mens
een ander mens nabij kan zijn.

Doeken zijn er voldoende,
zoveel lijdenden wachten op nabijheid.

Wie bezit er genoeg volhardende zachtheid
om de lijdende mens te bereiken?

Wie is er zo aandachtig
dat hij U in hem herkent?

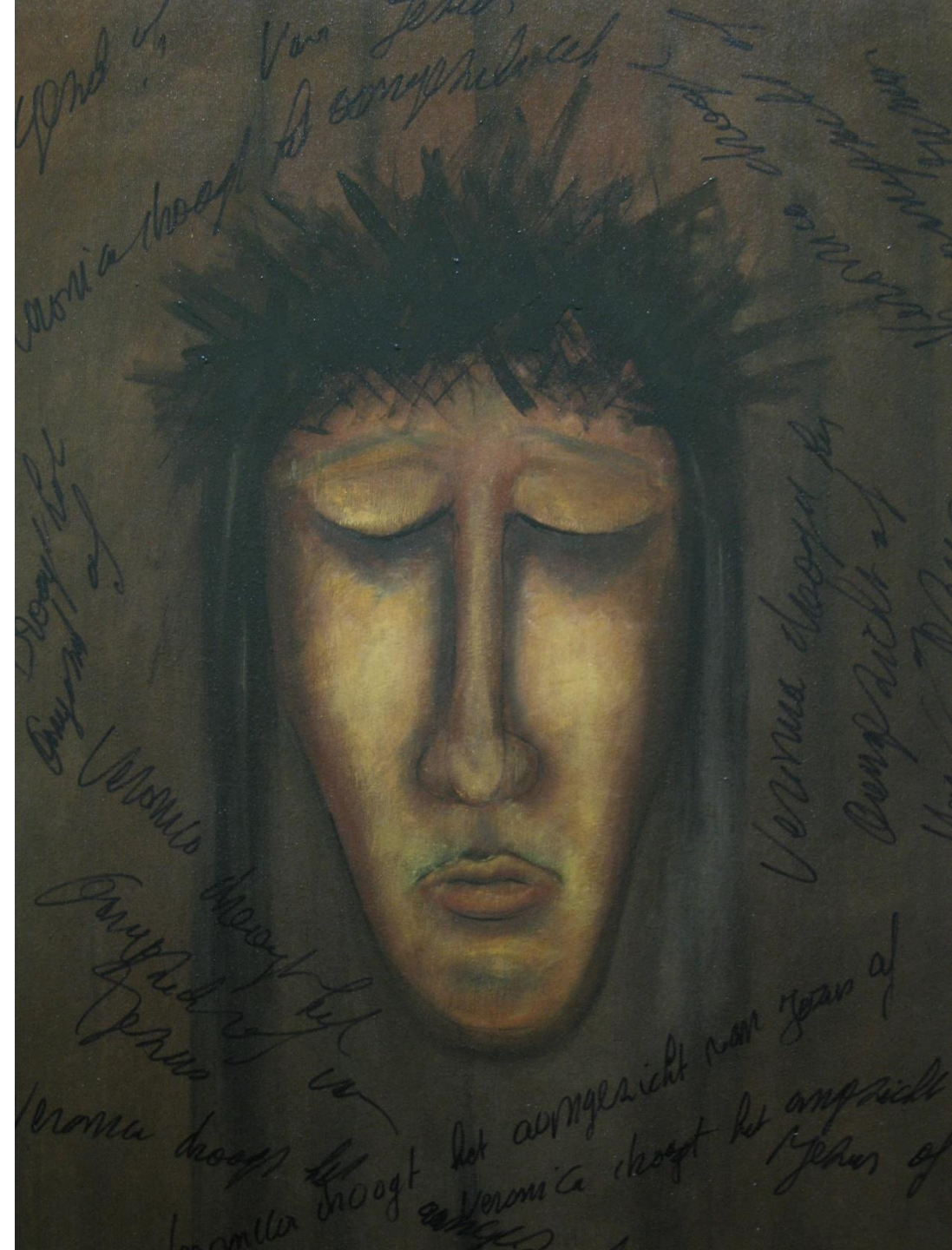

wij bidden:

Vader, wij staan voor het kruis
en bidden om inzicht
zodat wij durven zien dat het op 'liefde' aankomt.

Bidden wij...
voor allen die in momenten van verdriet
met hun warmte en aandacht troost bieden
en zo tot steun zijn
voor hen die er bijna onderdoor gaan.

Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

wij beluisteren:

LIED: LACRIMOSA - ZBIGNIEW PREISNER:

<https://www.youtube.com/watch?v=xacflWZig8c>

Lacrimosa dies illa,
Qua resurget ex favilla
Judicandus homo reus.

Huic ergo parce, Deus :
Pie Jesu Domine,
Dona eis requiem.

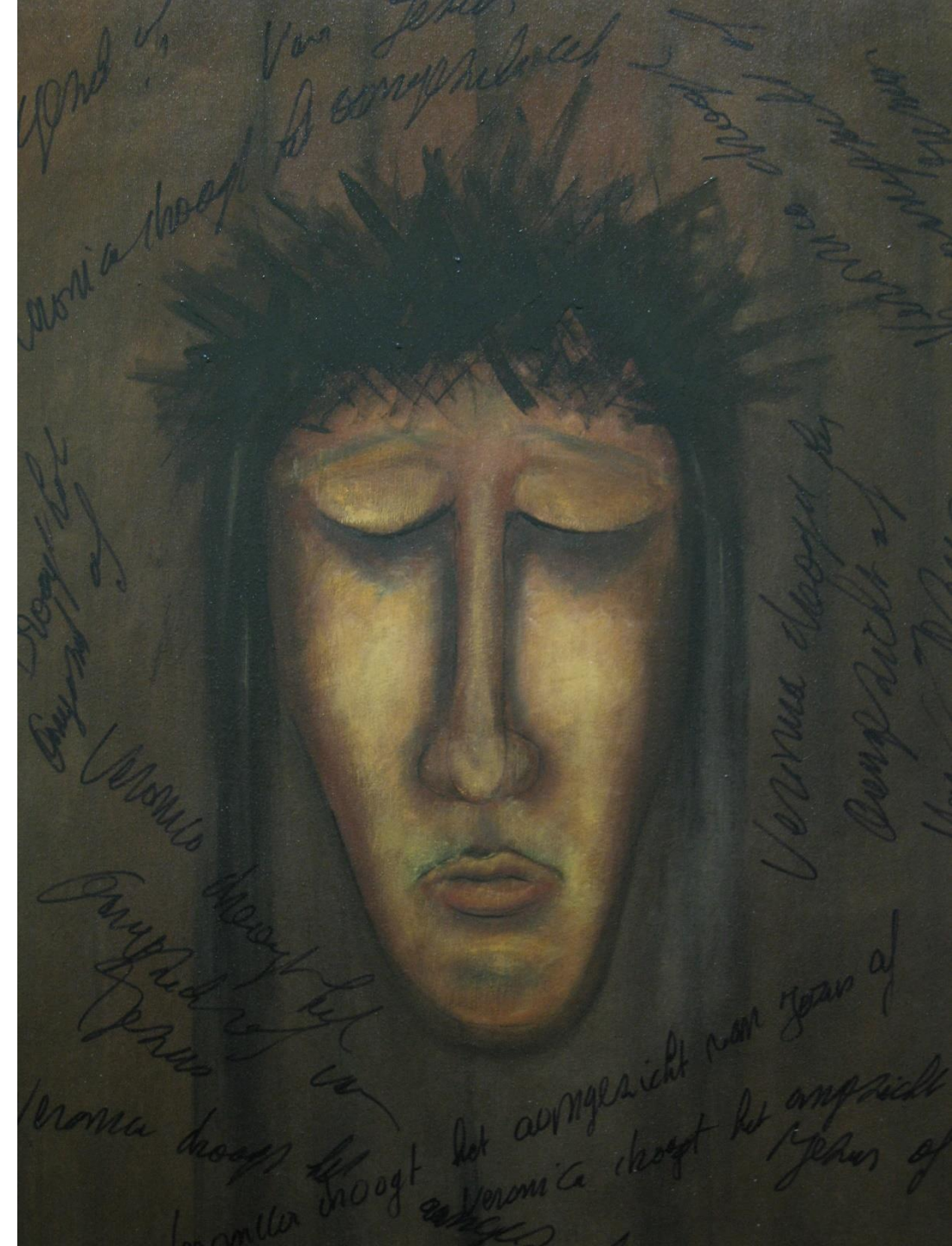
Ah! that day of tears and mourning!

From the dust of earth returning,

Man for judgement must prepare him:

Spare, O God, in mercy spare him!

Lord, all pitying, Jesu blest,
Grant them Thine eternal rest

**ZEVENDE STATIE:
JEZUS VALT VOOR DE TWEEDE MAAL
ONDER HET KRUIS**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

De pijn van uw tweede val, Heer Jezus,
gaat veel dieper
dan alleen de verwondingen aan de buitenkant.

De last die je draagt
is veel meer dan die van het hout.
In het kruis draag je
het onnoembare lijden van zovelen.

Als een lam ben je.
Beladen met de zonden van anderen
word je de eenzaamheid ingestuurd.

Jij, de koning, knielt onder het gewicht.
Is dat een teken van zwakheid?

Neen, het toont de kracht
die in de dwaasheid van het kruis verscholen ligt.
De liefde van iemand die zijn leven geeft voor zijn
vrienden.

Zelfs nu ken je geen haat, integendeel.

Sommige mensen worden bedolven
onder de kwaadheid van anderen.
Als zondebokken krijgen ze keer na keer
verwijten naar hun hoofd geslingerd.
Ze worden gepest, zo lang
tot ze eronder bezwijken.
Pas dan houdt het op.

Welke vreugde scheppen mensen er toch in
dat een ander mens door de knieën gaat?

Jij, Heer Jezus, wist al
dat aangedaan lijden
niets met gerechtigheid te maken heeft.

Jij hebt aan den lijve ondervonden
dat er mensen bestaan
die anderen doen lijden,
en er ook een zwijgende massa is
uit angst of puur uit onverschilligheid.

wij bidden:

Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om kracht
zodat wij blijven weten
dat Jij altijd dicht bij ons bent in mensen.

Bidden wij
voor allen die zich eenzaam en verlaten voelen,
voor allen die gebukt gaan
door de zwaarte van het leven,
buigen... maar niet breken,
dat ze elke keer opnieuw de kracht vinden om op te
staan.

Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

wij beluisteren:

LIED: MAN VAN SMARTEN - SELA:

<https://www.youtube.com/watch?v=GfmJ1dE5JXQ>

Man van smarten, man van lijden,
werd gemeden, werd veracht.
Onopvallend, zonder schoonheid,
droeg Hij alle schuld en droeg Hij alle last.

Lam dat zwijgend voor zijn scheerders staat.
Lam dat naar de slacht wordt geleid.
Door een onrechtvaardig vonnis,
werd Hij weggenomen; werden wij bevrijd.

Hij droeg alle schuld en schonk ons vrede.
Gebroken en doorboord om onze zonden.

Door zijn striemen werden wij genezen.
Door een onrechtvaardig vonnis,
werd Hij weggenomen; werden wij bevrijd.

Tekst & muziek: Anneke van Dijk-Quist, bew. Jesaja 53 - NBV. © Stichting Sela Music

**ACHTSTE STATIE:
JEZUS ONTMOET DE VROUWEN
VAN JERUZALEM**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Wenend staan ze langs de kant van de weg,
de vrouwen van Jeruzalem.

Jij, Heer Jezus, nodigt hen uit
te wenen over zichzelf en over Jeruzalem
dat zijn profeten doodt.

Het moet zijn dat Jij de holheid
van hun tranen doorziet.

Hoe ze slechts oppervlakkige emoties vertolken,
zonder dieper te gaan.

Jij wil hen zeggen
dat het echte drama veel ruimer is
dan hun kortzichtigheid.

Dat het ontstellend is
hoe de liefde ter dood wordt gebracht
en hoe religieuze wetten
als alibi gelden
voor het behouden van macht.

Dat Jij, dé profeet bij uitstek,
als een slaaf behandeld wordt,
zij zien het niet.

*Profeten hebben het altijd moeilijk gehad.
Ze verstoren de rust
omdat ze zich niet neerleggen bij de gang van zaken.
De echte haal je er zo uit.
Zij laten zich niet tegenhouden door weerstand
en wenden consequent alle aandacht af van zichzelf.
In alle tijden
zijn er mensen opgestaan
om op die manier
in Uw voetspoor te treden.
Ze zijn er net als Jij van overtuigd
dat werkelijke verandering
begint in het hart van de mens.
Daarom voor hen geen toeschouwers langs de weg,
maar mensen die zich omkeren van binnenuit.*

wij bidden:

**Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om kracht
zodat wij onszelf kunnen vergeten
in een eerlijk medeleven.**

**Wij bidden
voor allen die zich niet verliezen in hun eigen verdriet
voor allen die daadwerkelijk 'meevoelen'
met een ander
zodat ze hoop laten dagen aan de horizon.**

**Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.**

wij beluisteren:

LIED: LAMENT (UIT STABAT MATER - KARL JENKINS):

<https://www.youtube.com/watch?v=2OxEqha0Oxg>

Stabat Mater

Lament

Feeling all the grief and sorrow
We live life with shadows in our hearts and minds,
with tears that wait to fall when sorrow in the world
is more than we can truly bear.

We hear the cries of children,
we see death cast shadows on their hearts and minds,
as mothers in their grief stand crying,
weeping, weeping, crying, crying,
weeping, weeping for this world.

On our bed of thorns such sorrow must surely end,
our tears can wash away the sins of the world,
no more crying, weeping, weeping,
crying, crying, weeping, weeping in this world, this world.

Weeklacht

Overladen met leed en zorgen
leven wij het leven met schaduwen in hart en geest,
met tranen die wachten om te vallen wanneer het verdriet
in de wereld groter is dan we kunnen dragen.

We horen het geschrei van kinderen,
we zien de dood schaduwen op hun hart en geest werpen,
terwijl moeders in hun verdriet huilen,
wenen, wenen, huilen, huilen,
wenen, wenen om deze wereld.

Op ons bed van doornen zal zulk verdriet stellig eindigen,
onze tranen kunnen de zonden van de wereld wegwassen,
geen schreien meer, wenen, wenen,
schreien, schreien, wenen, wenen in deze wereld, deze wereld.

**NEGENDE STATIE:
JEZUS VALT VOOR DE DERDE MAAL
ONDER HET KRUIS**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Voor de derde keer
ga Jij onderuit, Heer Jezus.
Dit vallen is bezwijken, zonder meer.
In dit neergaan
is de dood al prominent aanwezig.
Zelfs nu wordt het niet stil.
Mensen schreeuwen tot U,
ze porren U aan om rechtop te komen.
Ze zijn niet door medelijden bewogen,
verre van.
Het gaat hen om het spektakel.
Dat mag niet zo abrupt stoppen,
nu nog niet.
Voor velen is uw weg, richting dood,
een evenement.
Waar komt toch de hardheid
van hun hart vandaan?

Hoe verder mensen
aan de rand van de maatschappij komen te staan,
des te minder contact anderen met hen maken.
Ze krijgen de stempel 'mislukkeling' mee,
en daar blijf je beter ver van weg.
Wie zo leeft,
is daar zelf verantwoordelijk voor.
Zulke mensen beschouwt men als gevallenen,
ze moeten maar niet door de mazen van het net glippen.
Zonder voorspreker zijn zij en onbegrepen,
dat kon Jij zo niet laten.
Jij hebt je bij de derde val
helemaal solidair verklaard met hen
die anderen laten liggen.
Jij drukt hen aan je hart
zoals geen ander.

wij bidden:

**Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om geloof
zodat wij ons niet onderdempelen
in verdriet en vertwijfeling,
maar rotsvast geloven
dat er 'licht' is aan het einde van de tunnel.**

**Wij bidden
voor allen die ondanks lijden blijven geloven
zodat ze de kracht vinden
om na elk vallen toch weer op te staan.**

**Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.**

wij beluisteren:

LIED: ADORAMUS TE, CHRISTI (THEODORE DUBOIS, 1837-1924):

<https://www.youtube.com/watch?v=n4pKqXGo7Ak>

Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi,
quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum.
Qui passus es pro nobis, Domine, Domine, miserere nobis.

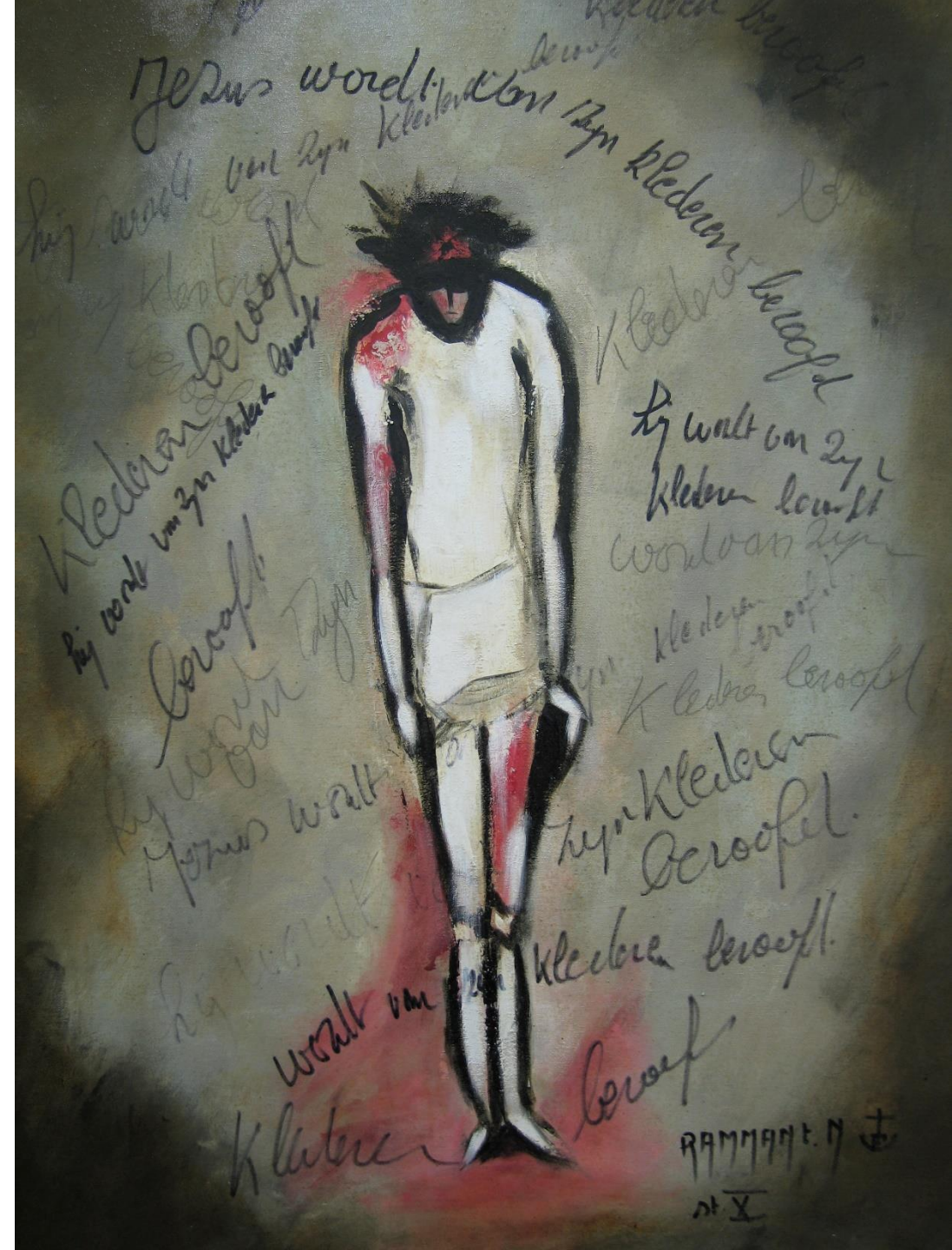
*Wij aanbidden U, Christus, en zegenen u
omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.
Hij die voor ons geleden heeft. Heer, ontferm U over ons.*

**TIENDE STATIE:
JEZUS WORDT ONTKLEED**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

RAMMANT. 7
1875

Je legt je kleren niet af, Heer Jezus,
ze worden je ontnomen.

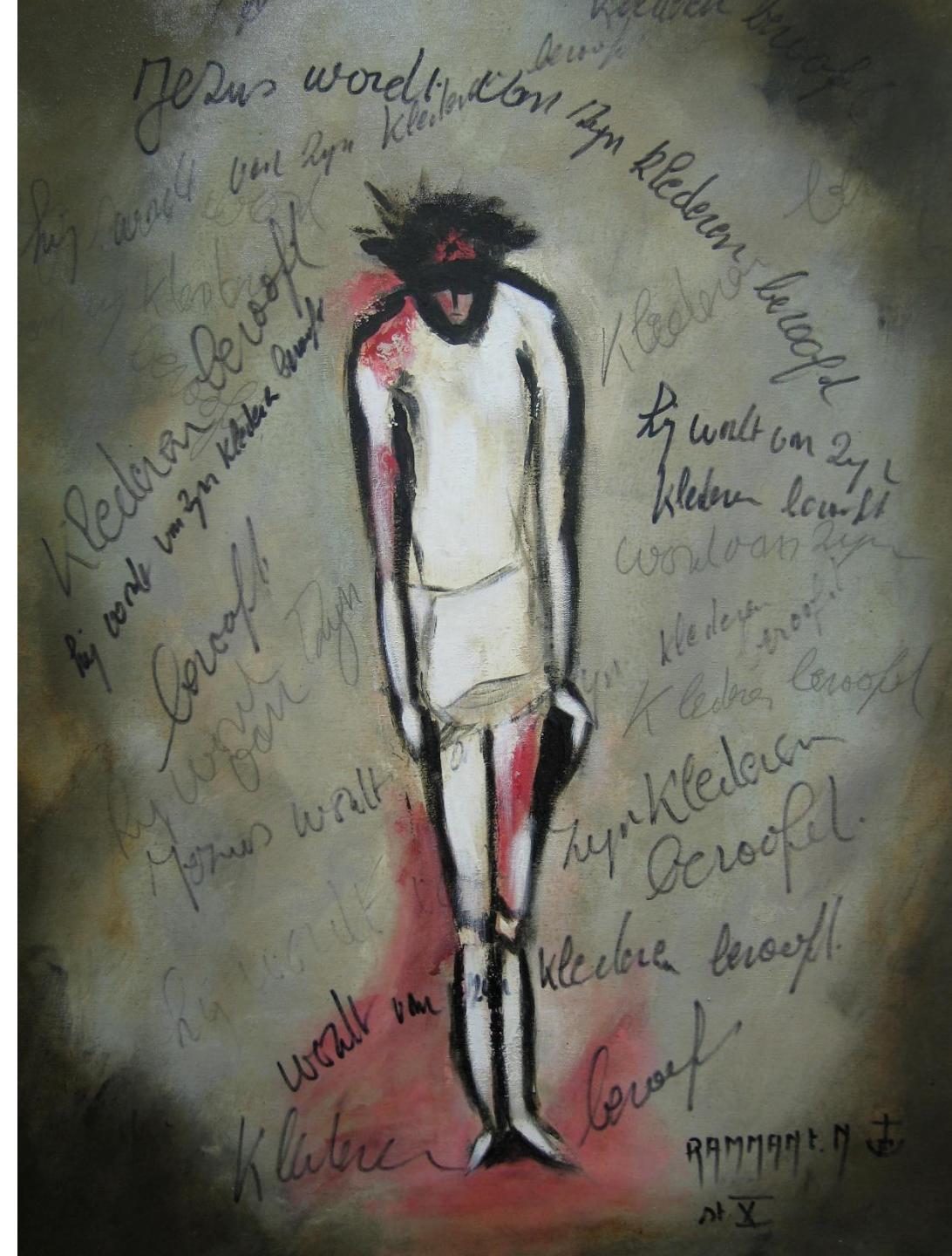
Geen verzet bij U,
tegen het overgeleverd zijn
aan de grillen van mensen.

Een voorwerp word je
van haat en spot,
jouw kledij een inzet in een dobbelspel.

Door Jou heeft weerloosheid
een nieuwe inhoud gekregen:
die van ingehouden kracht.

Jij, naakte God,
staat dat niet voor jezelf.
Jouw naaktheid is symbool voor jouw kwetsbaarheid.

Ze toont hoezeer jouw liefde
tot het uiterste gaat,
goddelijk ver.

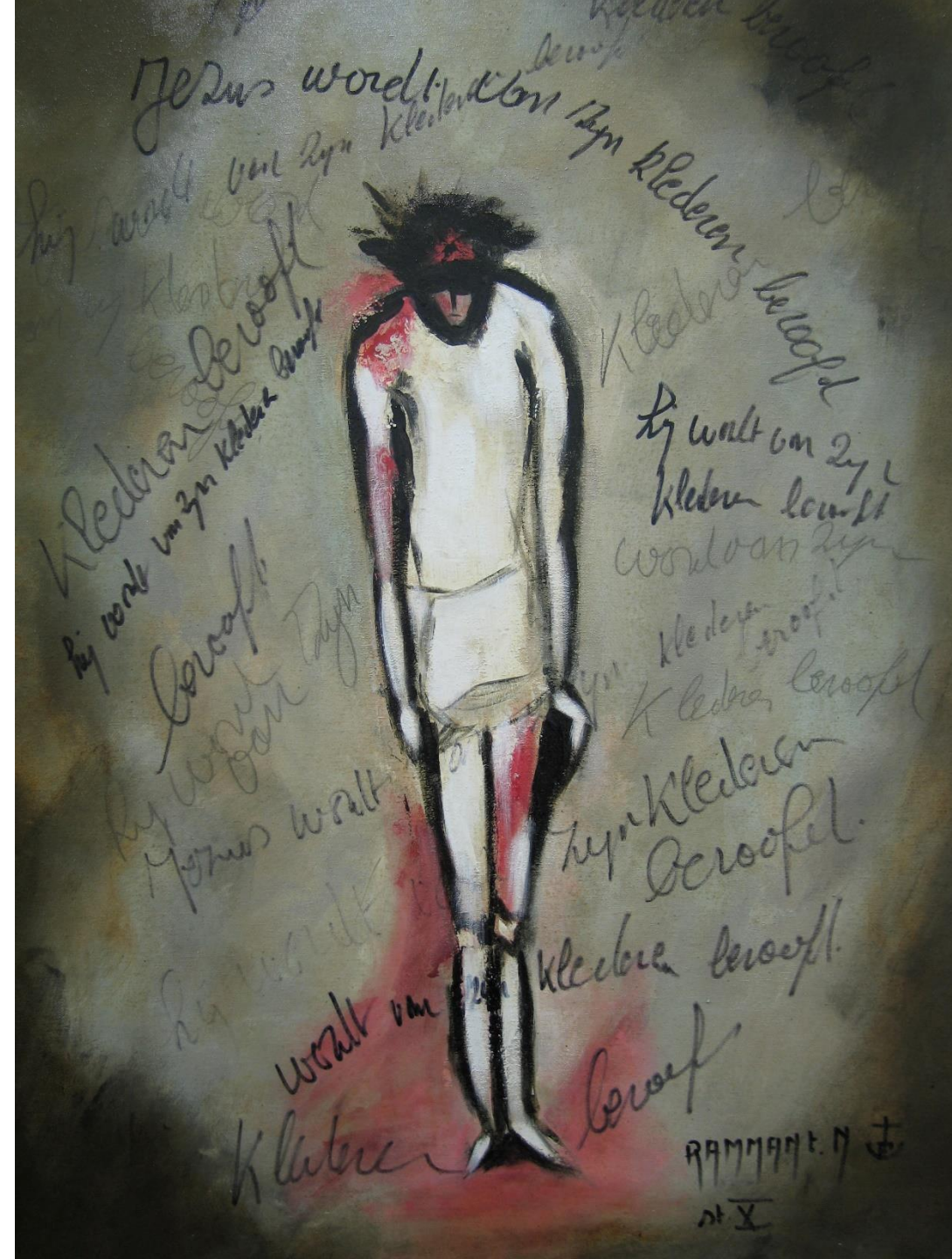

Iemand ontkleden
in een poging zijn laatste weerstand te breken,
is misbruik maken van macht,
een manier om iemands meest eigen bezit te ontnemen.

Wie de band tussen naaktheid
en tederheid verbreekt,
kwetst een mens van binnen
veel dieper dan een wonde op de huid.
Hij besmet de ander
met schuld en schaamte,
zoals met een virus
dat zich maar moeizaam uitroeien laat.

Jij, Heer Jezus, hebt die plek ingenomen,
voor allen van wie het lichaam
niet als tempel van jouw aanwezigheid benaderd wordt.

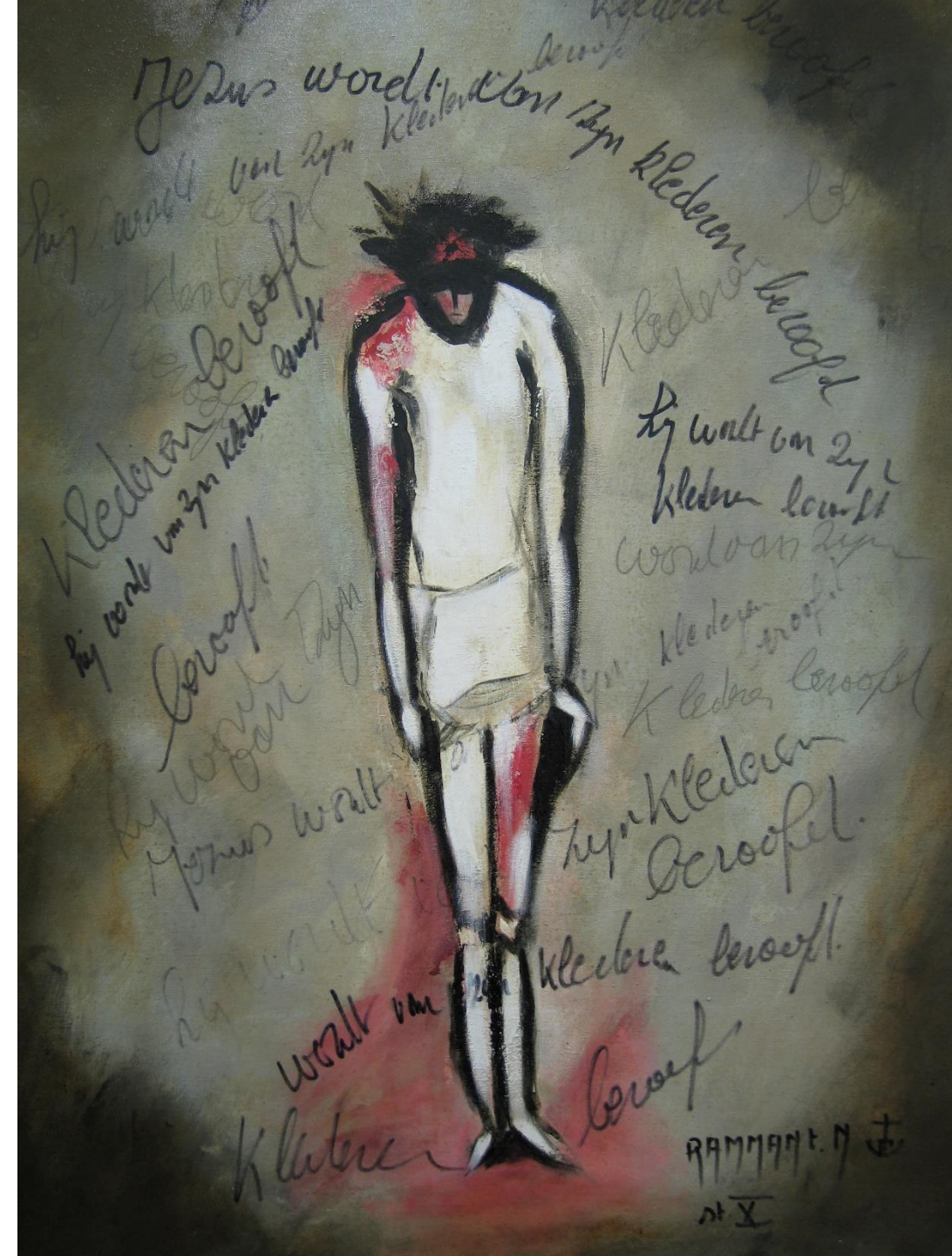

wij bidden:

Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om vriendschap
opdat wij zorg dragen voor de diepe waarde
in elke mens
wie hij ook is... vanwaar hij ook komt...

Wij bidden
voor elk mens die 'anders' is dan wij
dat wij geen verschil maken
omwille van hun taal, hun huidskleur,
cultuur of hun God
zodat niemand zich 'ontheemd' moet voelen.

Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

wij beluisteren:

LIED: GETSÉMANE - SELA:

<https://www.youtube.com/watch?v=WDs1aFTjlrY>

De Vader die de Zoon een beker reikt,
tot aan de rand gevuld met bitterheid,
die Hem benauwt, tot wanhoop drijft.
Het water dat Hem aan de lippen staat,
een zee van zonden die Hem angstig maakt.
Hij gaat ons voor, Hij draagt ons door het lijden heen.

Zie hoe Hij aan ons lijdt, voor ons strijdt, de beker drinkt.
Wie zijn wij, dat Hij de dood in diepe nood en angst verdrinkt?

De schaduw van de dood valt in de hof,
waar Jezus worstelt met de wil van God:
de beker gaat Hem niet voorbij.
De diepte van zijn lijden, angst en pijn,
is dieper dan ons lijden ooit zal zijn.
Hij gaat ons voor, Hij drinkt ons door het lijden heen.

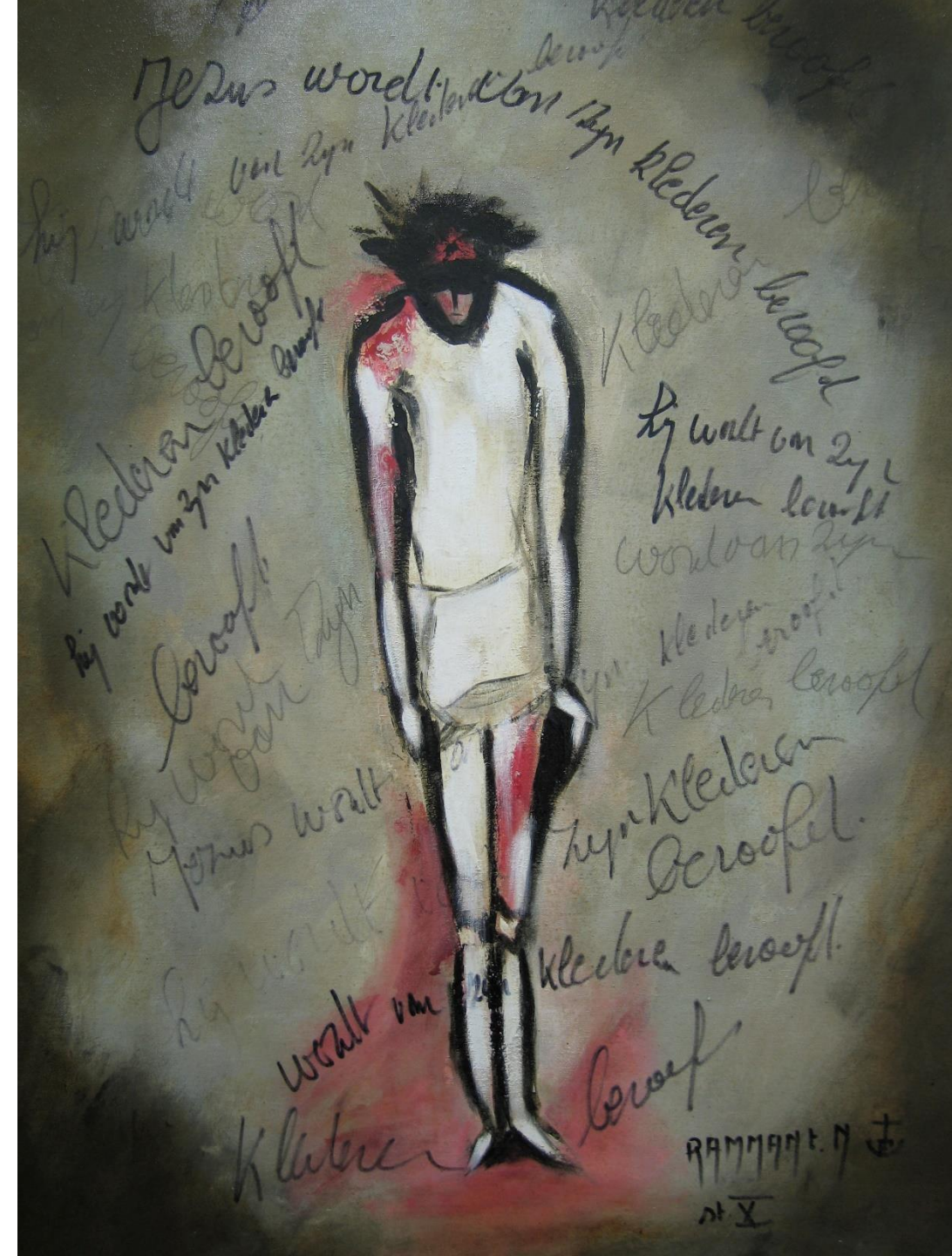
Zie hoe Hij aan ons lijdt, voor ons strijdt, de beker drinkt.
Wie zijn wij, dat Hij de dood in diepe nood en angst verdrinkt?

De Zoon die ons het brood, de beker reikt;
ons in zijn liefde en gemeenschap leidt,
gedenken wij in brood en wijn.
Wij drinken door zijn dood het leven in:
een zee van liefde schept een nieuw begin.
Nooit meer alleen, met Jezus één, totdat Hij komt.

Al wie dorst, wordt getroost in het brood, de beker wijn.
Neem het brood, proef van de wijn; gedenk dat wij vergeven zijn.

De Vader die zijn kind een beker reikt,
die overstroomt van goedertierenheid:
de wijnstok bloeit, de beker vloeit in eeuwigheid.

Tekst: Hans Maat, muziek: Kinga Ban. © Stichting Sela Music

**ELFDE STATIE:
JEZUS WORDT GEKRUISIGD**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Uw kruis heb je gedragen, Heer Jezus,
die weg ben je gegaan, ten einde toe.

Jouw laatste stap
is er één van overgave aan de man
die Je zal kruisigen.

Gedwee leg je je op het kruis.

Na die blik van hem naar Jou
en van Jou naar hem,
veroordeel Je niet,
maar Je vergeeft.

De dood is zo dichtbij.
De eenzaamheid schreeuwt in Je binnenste,
Jouw lichaam weent.

Maar zelfs dan buig Je het hoofd en zegt:
'Niet mijn wil, Vader,
maar de uwe,
zo zij het.'

*Dat er mensen andere mensen kunnen martelen,
dat blijft verbazen.*

*Hoe lukken ze er in
om de pijn niet in eigen lijf te voelen?
Hoe kunnen ze zo onmenselijk zijn?*

*Maar ook die vernedering heb Je niet vermeden.
Jouw leven heb Je gelegd in de handen van een beul.*

*Moest die liefde zo ver gaan
tot zelfs het ondergaan van wreedheid?
Dat kan alleen maar betekenen
dat Je geen enkel lijden wilde ontlopen.
Voor Jou geen uitzondering.
Als de minste onder ons
wilde Je zijn.*

wij bidden:

**Vader, wij staan voor het kruis
en bidden om wijsheid
zodat wij hoe dan ook niet meewerken
aan woorden, aan daden,
die andere mensen 'vastpinnen' en 'kruisigen'.**

**Bidden wij
om te groeien in liefde
zodat wij in ieder mens,
jouw oproep aan ons,
blijven zien.**

**Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.**

wij beluisteren:

LIED: THE DEER'S CRY - ARVO PÄRT:

<https://www.youtube.com/watch?v=Ir3htl3UIBk>

The Deer's Cry

Christ with me, Christ before me, Christ behind me,
Christ in me, Christ beneath me, Christ above me,
Christ on my right, Christ on my left,
Christ when I lie down, Christ when I sit down,
Christ in me, Christ when I arise,
Christ in the heart of every man who thinks of me,
Christ in the mouth of everyone who speaks of me,
Christ in every eye that sees me,
Christ in every ear that hears me,
Christ with me.

De roep van het hert

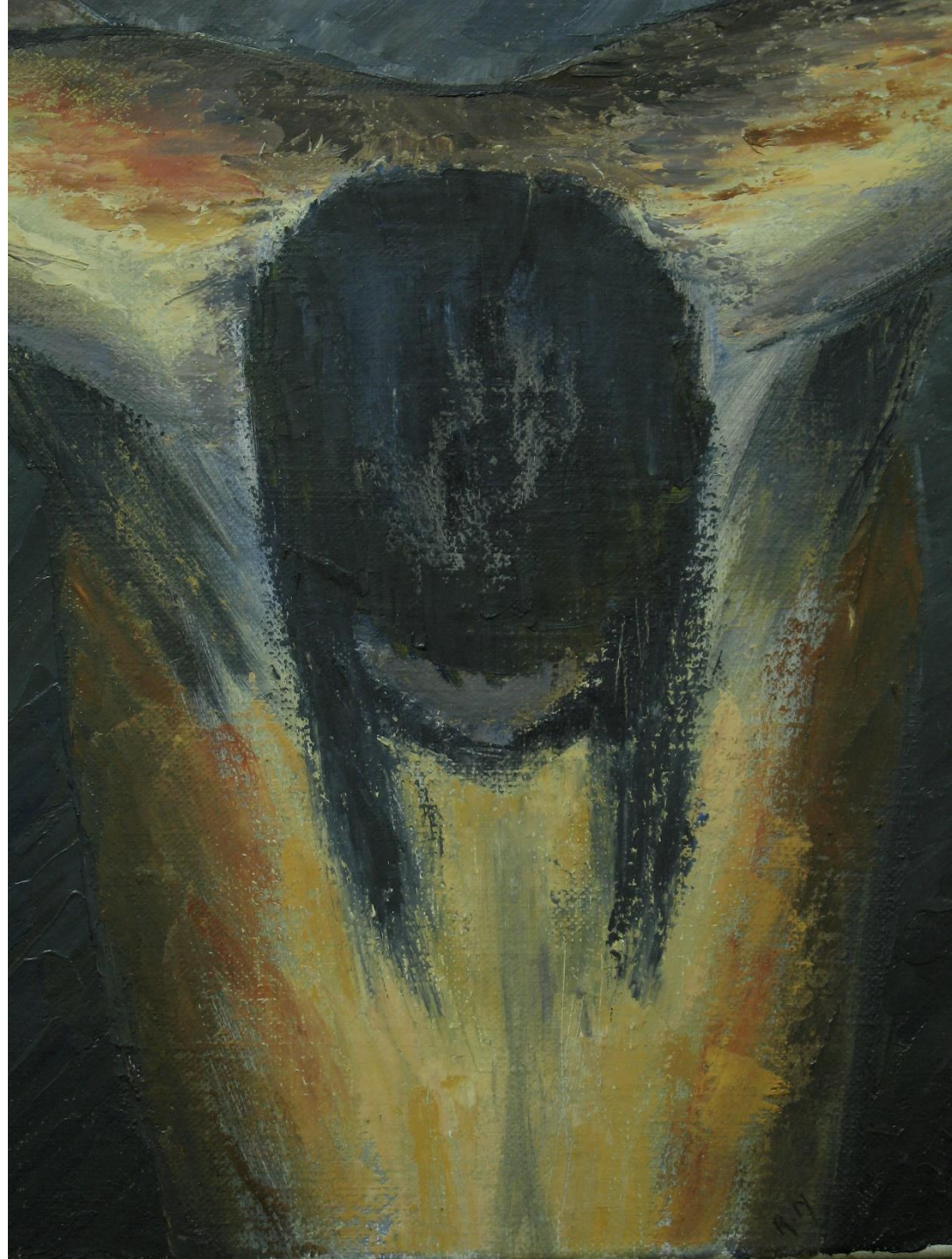
Christus met mij, Christus voor mij, Christus achter mij,
Christus in mij, Christus onder mij, Christus boven mij,
Christus ter rechterzijde, Christus ter linkerzijde,
Christus als ik ga liggen, Christus als ik ga zitten,
Christus in mij, Christus als ik opsta,
Christus in het hart van iedereen die aan me denkt,
Christus in de mond van iedereen die over me spreekt,
Christus in elk oog dat mij ziet,
Christus in elk oor dat mij hoort,
Christus met mij.

**TWAALFDE STATIE:
JEZUS STERFT AAN HET KRUIS**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

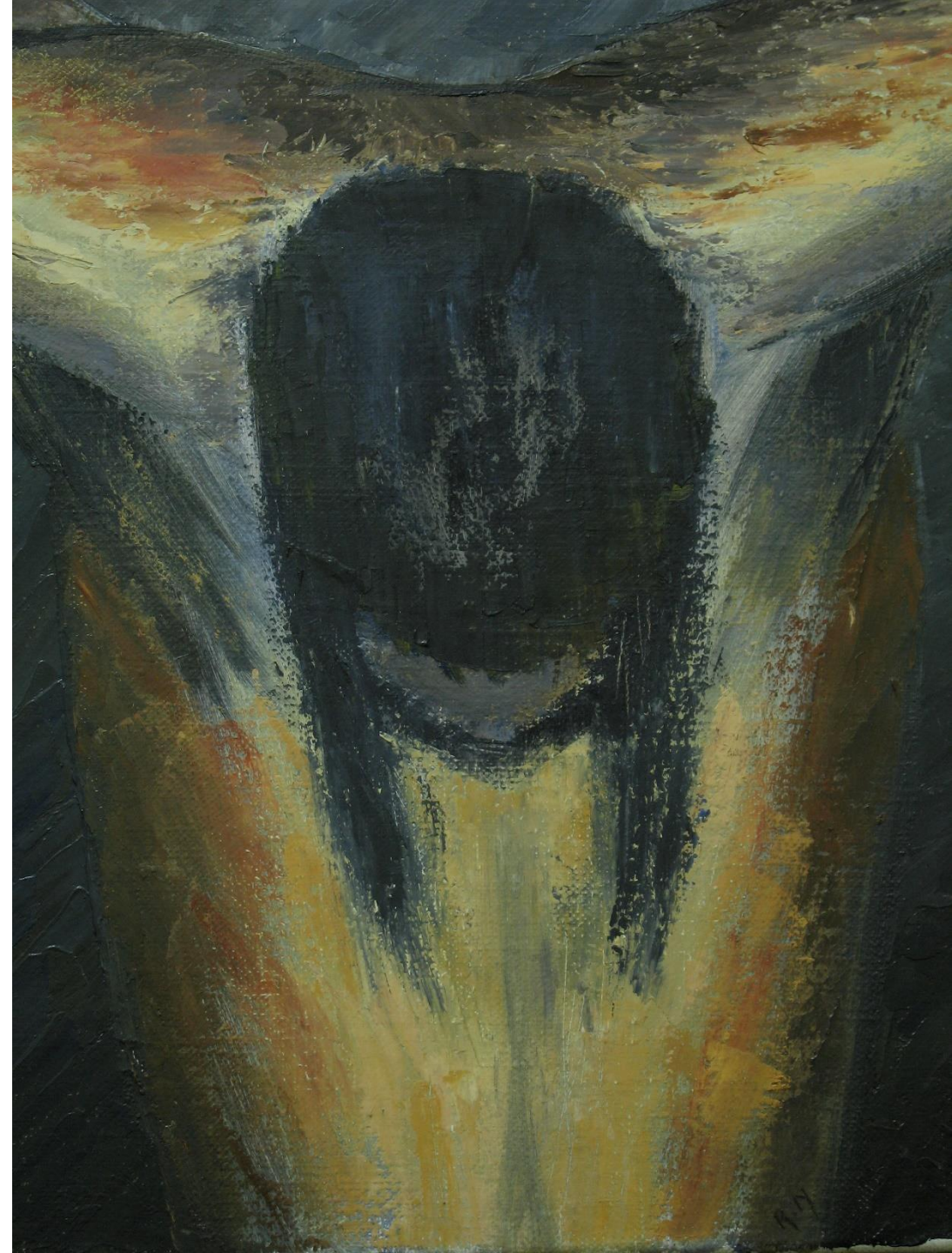
Zie Je daar nu hangen aan het kruis.
Een mislukkeling, zo lijkt het
Een naïeve profeet,
die aan zijn einde komt.

Als een tumultmaker ben Je ter dood gebracht.
Men heeft Je onder de misdadigers gerekend.

Men wist werkelijk niet wat men deed.
Hoe Jij, tegen elke natuurlijke reflex in,
Je eigen leven uit handen hebt gegeven,
besepte men niet.

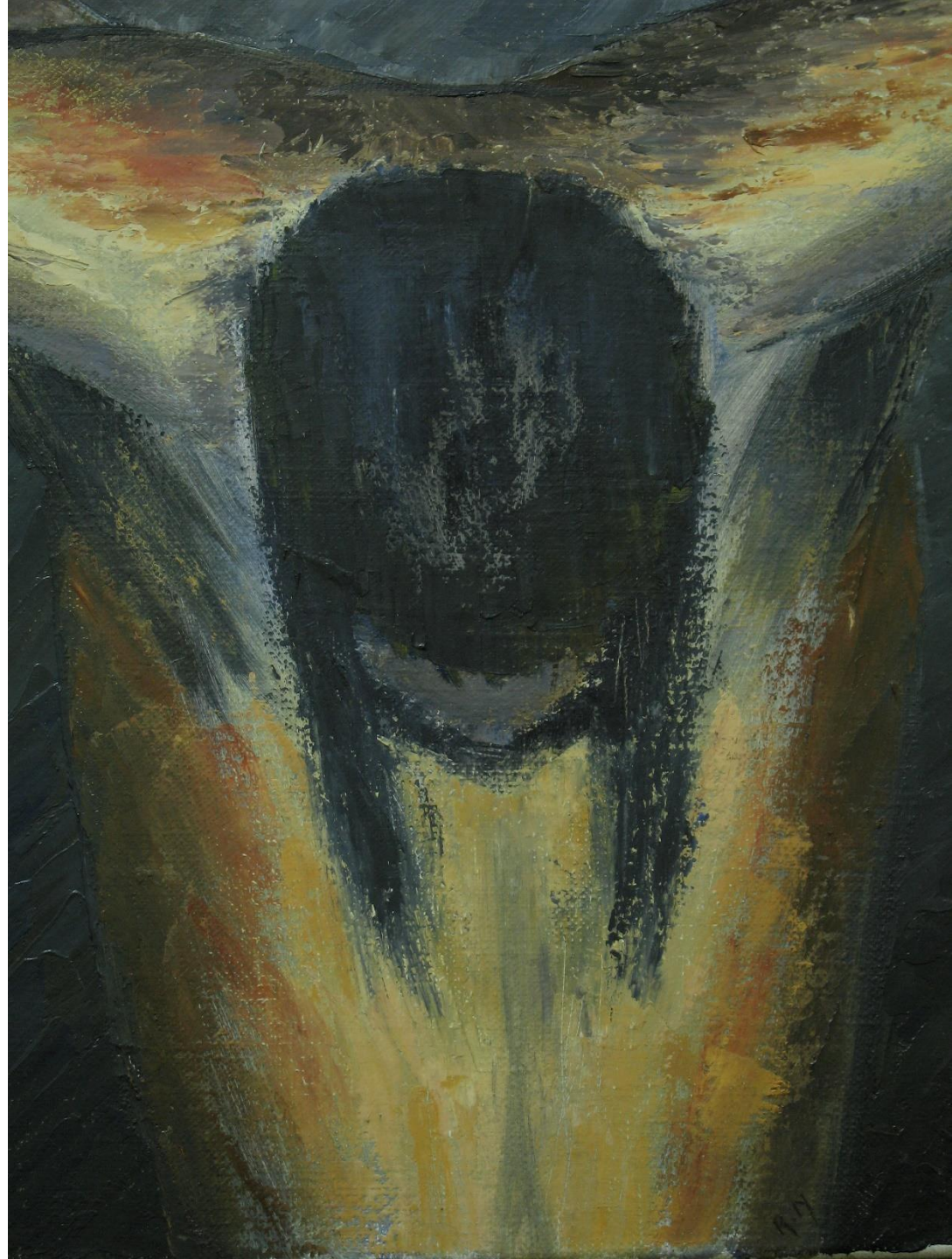
Het is ook niet te verstaan
dat iemand zich ter dood laat brengen
uit liefde voor een ander,
voor de hele mensheid.

Dat Jij onze dood wilde ondergaan
om ook die te verlossen,
dat maakt ons sprakeloos.

*Er zijn zoveel mensen die eenzaam sterven.
De talloze bootvluchtelingen
die hun graf hebben op de bodem van de oceaan.
De zovele slachtoffers van zinloos geweld,
in massagraven geborgen,
met de bedoeling dat niemand hen ooit nog vindt.
Die ontelbare kinderen
die nooit de kans kregen om op te groeien,
omdat honger en dorst hen het leven ontnam.
Zij die bezweken onder ziekten
waar wel medicatie voor bestaat,
maar die ze zich niet konden veroorloven.
Zij die van de aarde zijn verdwenen
als slachtoffers van zelfmoordaanlagen.
Voor hen allen,
door Jou bij naam gekend,
ben Jij, Heer Jezus,
in eenzaamheid gestorven.*

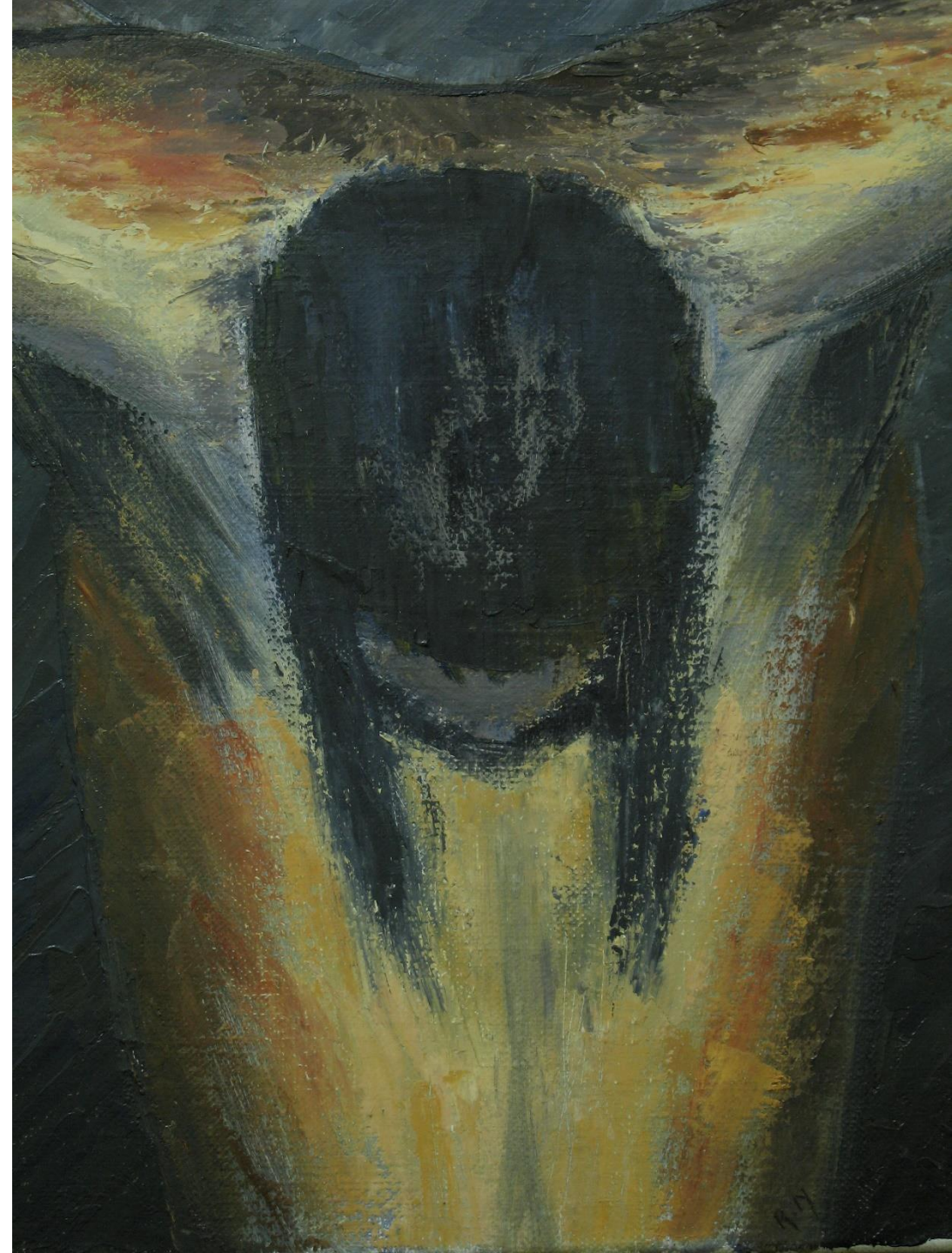

wij bidden:

Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om verbondenheid
zodat wij de weg durven gaan,
die voor ons werd bedoeld...
De weg van hoop, geloof en liefde...
zodat wij méér mens worden.

Wij bidden
voor allen die gestorven zijn
opdat wij verbonden blijven met hen
die we nu even noemen in de stilte van ons hart.
(stilte)

Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

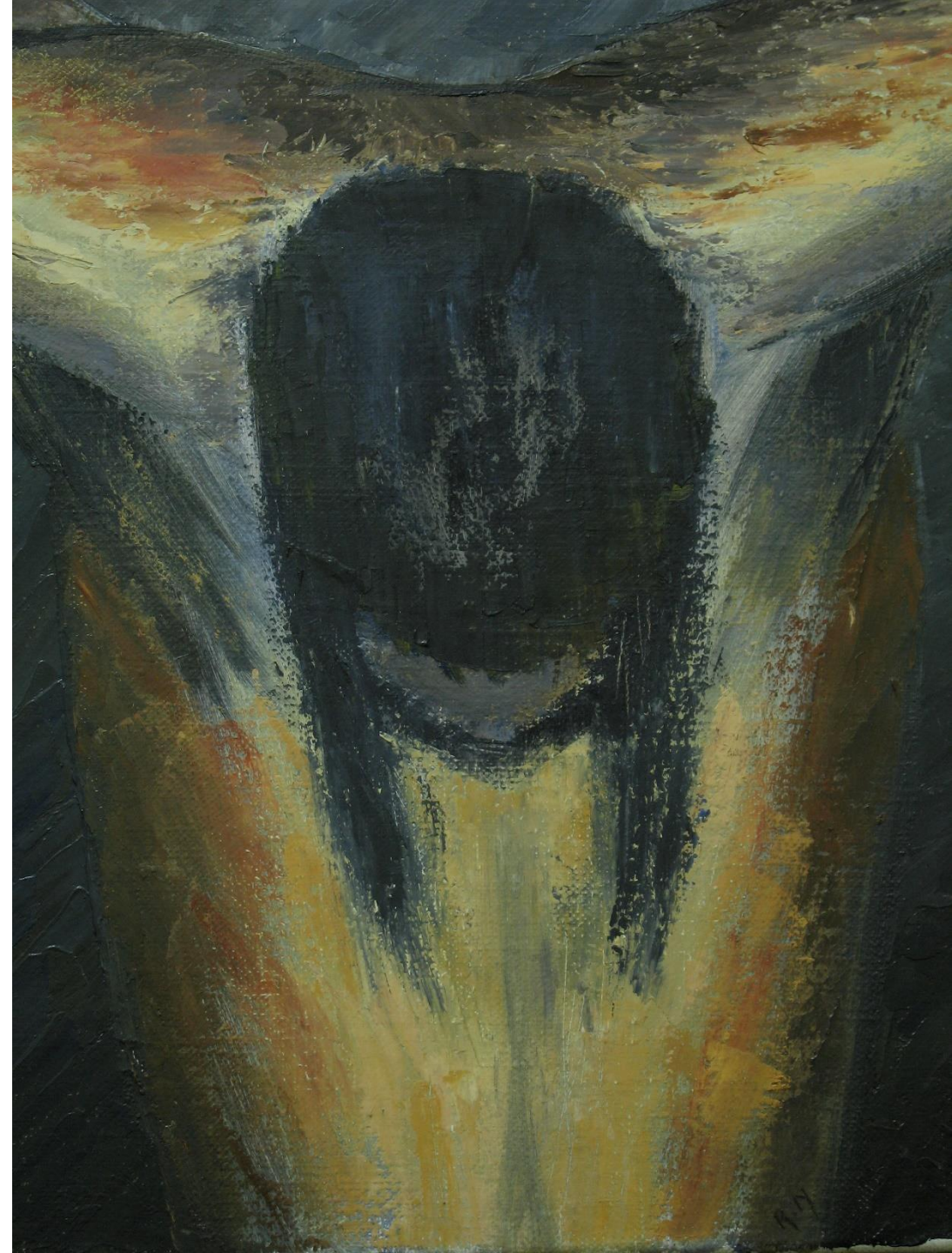
wij beluisteren:

LIED: IN MANUS TUAS, PATER (TAIZÉ):

<https://www.youtube.com/watch?v=Xff4PIGIBLk>

**In manus tuas, Pater
commendo spiritum meum.**

“In Uw handen, Heer, beveel Ik mijn geest”

**DE TIENDE STATIE:
JESUS WORDT VAN HET KRUIS GENOMEN**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Gelukkig de handen die Jouw lichaam, Heer Jezus,
hebben bevrijd van het kruis
en de armen die Jou hebben omsloten.

Een dood lichaam
is herinnering aan leven.

Tederheid maakt afscheid mogelijk.

Dat zelfgave nieuw leven in zich kan bergen,
lijkt op het moment niet denkbaar.

De dood ligt nog als een steen op die bron.

Zij die Jou in haar handen heeft,
laat haar tranen de vrije loop.

Zij moet al hebben geweten
dat er een weerzien zou zijn voor altijd.

*Bij de dood van een geliefde
sterft er iets in degene die bemint.
Het lijkt wel of de dood besmettelijk is
en zich nestelt in wie achterblijft.
Maar tezamen met het verdriet
wordt ook steeds meer helder
dat de liefde sterker is dan de dood.
Ben Jij ons dat niet komen zeggen
dat de liefde een brug slaat naar de overkant?
Is dat niet het geschenk
dat Jij ons hebt gegeven:
dat Jij zelf de brug bent
die de dood met het leven verbindt,
het eeuwige leven?*

wij bidden:

Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om stilte
zodat wij leren dat 'liefde'
de grens tussen leven en dood overstijgt.

Wij bidden
voor allen die in verdriet achterblijven
dat zij troost mogen vinden bij elkaar
en mogen geloven dat de liefde
sterker is dan de dood.

Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

wij beluisteren:

LIED: PIËTÀ (BOUDEWIJN DE GROOT):

<https://www.youtube.com/watch?v=INsSE5GJDbY>

de hemel kleurde donkerrood
boven verschroeide aarde
ruiters vierden de teugels
hun paarden schuimden wild
ik zocht mijn weg tussen het puin
bevreesd voor vlammende zwaarden
alsof de laatste dag zich hier
zonder erbarmen openbaarde
niets was er dat beschutting bood
geen veilig moederschild

en waar ik keek zag ik de angst
die vluchten doet vergeten
ik keek door huizen zonder ramen
zag deuren zonder muur
en straten die met grof geweld
uiteen waren gereten
maar toch een vreemde stilte
alsof het schreeuwen werd verbeterd
en de pijn alleen in zwijgen
werd geleden op den duur

en dan opeens en onverwacht
in een stille hoek verborgen
zag ik een vrouw in het zwart gekleed
die troost en vrede bood
aan haar naakte zoon zijn ogen dicht
te laat voor haar zorgen
te vroeg nog voor het zingen
van de vogels in de morgen
gestorven in de vertrouwdheid van
een zachte moederschoot

**VEERTIENDE STATIE:
JEZUS WORDT IN HET GRAF GELEGD**

*Heer Jezus, wij aanbidden en loven U
omdat U door Uw heilig kruis de wereld hebt verlost.*

Dat het zelfs geen eigen graf is,
waarin Jij, Heer Jezus, wordt gelegd,
kan tellen als teken van totale afhankelijkheid.
Alles heb Je prijsgegeven.
Niets voor Jezelf gehouden.
Je bent bezit geworden van mensen.
Naar een laatste rustplaats word Je gebracht,
door enkele moedigen voor Jou bereid.
Het zijn de eerste leerlingen die opstaan,
wat later een stroom van volgelingen zal worden.
Nu is het nog stil.
Er wordt een steen gerold voor de ingang van het graf.
Duisternis heerst.
Het is wachten op de paasochtend.
Nu is het nog nacht.

Een graf is een plek
waar we iemand te rusten leggen,
een terugkeerplek is het ook,
waar we een overleden geliefde ontmoeten.

Een graf is een verbindingsplek
waar we stilstaan bij het voorbije leven
en de dood.

Als we bij Jouw graf staan, Jezus,
dan valt ons ook alles te binnen
over wie Je was
en hoezeer Je jezelf voor ons hebt gegeven,
ten voeten uit.

Een combinatie van droefheid
en dankbaarheid heerst in ons.

Maar waar komt toch de hoop vandaan
die we in ons voelen?

Het kan niet anders dan een voorschot zijn
op het eeuwige leven
dat Jij ons schenken zal.

wij bidden:

Vader, wij staan voor het kruis
en vragen om vertrouwen
zodat wij de kiem laten groeien in onszelf
om mee te werken aan Gods droom,
zodat wij het leven van Jouw zoon leren leven
als onze levensstijl, in woorden en waarden...

Bidden wij
voor allen die leven in Zijn spoor
en zo de hoop op toekomst voor allen
levendig houden.

Luister, Heer, wees ons genadig.
Laat komen uw Rijk en zijn gerechtigheid.

wij beluisteren:

LIED: ZIE HOE JEZUS LIJDT VOOR MIJ - SELA:

<https://www.youtube.com/watch?v=1ITAbt5t8hQ>

Zie hoe Jezus lijdt voor mij,
aan het kruis de dood nabij.
Die voor mij het oordeel draagt;
Hij die tot zonde wordt gemaakt.
Wat een offer - Hij voor mij!
Wie wil worden zoals Hij?
Zoveel pijn, ongerechtigheid,
is op Hem die voor mij strijdt.

Zie hoe Jezus biddend strijdt
met de pijn, verlatenheid.
Zo alleen, verwond roept Hij:
Mijn God, waarom verlaat U mij?
Zie wat Jezus heeft gedaan;
in zijn lijden heeft doorstaan.
Zoveel liefde verwondert mij;
niemand heeft zo lief als Hij.

Als de Heer zijn leven geeft
vlucht de dag, de aarde beeft.
Zelfs de dood verliest haar macht
Waarlijk Hij is Zoon van God,
die voor ons gekruisigd wordt.
Door zijn wonden genezen wij;
in zijn dood maakt Hij ons vrij.

Heel de schepping slaakt een zucht;
zij ontwaakt, het duister vlucht.
Jezus leeft, is opgestaan;
Hij roept ons uit de dood vandaan.
Juich, want Hij, mijn Heer leeft!
Hij die overwonnen heeft.
Nooit meer tranen en nooit meer pijn;
nooit van God verlaten zijn.
Juich want Hij, mijn Heer leeft!
Hij die ons de toekomst geeft.
Nooit meer tranen en nooit meer pijn;
nooit van God verlaten zijn.

Tekst: Hans Maat, muziek: Elbert & Niek Smelt. © Stichting Sela Music

Gaandeweg...
14 stappen...
Een spoor van 'licht'...
14 tekens van hoop...

Gaandeweg...
Omwille van Hem
die toonde
hoe je in tegenstroom
van angst gaat naar belofte
van dood naar leven
van duister naar 'licht'...

Gaandeweg...
Schouder aan schouder...
Omdat ons ooit is toegezegd...
'ik zal er zijn...'

We maken het nog even stil
en bidden,
in verbondenheid...
het gebed dat Hij aan mensen leerde...

***Onze Vader...
Wees Gegroet...***

Voor ons zal – telkens weer – ons eigen kruis,
het lijden in de wereld,
het kruis dat mensen dragen,
een oproep zijn, een vraag om stil te staan, om
niet voorbij te gaan,
om je te laten raken door de pijn van een ander.

Toch is elk kruis waaraan je niet voorbijgaat,
het begin van een ommekeer,
voor jezelf én voor de ander.
Elk kruis waaraan je niet voorbijgaat
is het begin van een nieuwe verrijzenis.

Zo mogen we zeker zijn dat
de levende Jezus hier in ons midden is.

**DANK JE WEL OM, VERBONDEN MET VELEN,
DEZE KRUISWEG TE MEDITEREN
BIJ JE THUIS.**

